ТЭЛЕПРАГРАМА НА НАСТУПНЫ ТЫДЗЕНЬ – на 7-й старонцы

Свабода, роўнасць, братэрства!

Беларускі Усход

ЖЫВЕ БЕЛАРУСЬ!
НАЦЫЯНАЛЬНАЯ ДЭМАКРАТЫЧНАЯ ГАЗЕТА

● Заснавана ў 1991 годзе ● № 10-11 (66-67) ● Пятніца, 10 верасня 1999 г. ● У розніцу кошт 30000 руб.

НАВІНЫ, ПАДЗЕІ, ФАКТЫ

КОЛЬКІ СЯЛЯНАМ ЗА БУЛЬБУ?

Райспажыўсаюзы пачынаюць нарыхтоўку бульбы ў насельніцтва. Чакаецца, што ў залежнасці ад рэгіёнаў закупачная цана кілаграма гэтага харчу будзе вагацца ад 40 да 60 тысяч рублёў. Па словах начальніка упраўлення нарыхтовак Белспажыўсаюза Аляксандра Манцулевіча спачатку планавалася закупляць бульбу прыкладна па 70-80 тыс. руб. за кг, але ў такім разе ў гандлёвай сетцы яна будзе каштаваць па 130-140 тысяч. Вось так цэніцца рабская праца селяніна. Нарыхтаваць і прадаць бульбу, аказваецца, ураўноўваецца з яе вытворчасцю! Дык ці не лепш селяніну напрамую прадаць плады сваёй працы гараджаніну па 80 тыс. руб. за кілаграм. І прадавец, і пакупнік тады будуць у выйгрышы.

Наш кар.

КУРС ДОЛАРА ЗНОЎ СКОКНУЎ УВЕРХ

Апошнім часам курс долара ў розных гарадах і райцэнтрах на чорным рынку дасягнуў 500-520 тысяч рублёў. Бывалыя валютчыкі прагназуюць, што праз тыдні дватры ён дасягне 600 тысяч рублёў за адзін долар.

Наш кар.

У БЕЛАРУСІ БУДЗЕ СВАЯ "ВОЛГА"

Зборку беларускіх аўтамабіляў "ГАЗ-3110 Волга" павінны пачаць у прамысловай зоне "Калядзічы" пад Мінскам. Спачатку —беларуска-расійскія "Волгі" будуць збіраць з расійскіх камплектуючых, але потым запланаваны паступовы пераход на беларускія дэталі. Першыя аўтамабілі сыйдуць з канвеера ўжо да канца гэтага года. Мяркуецца, што айчынная "Волга" будзе каштаваць недзе 2,3 мільярда беларускіх рублёў.

ГАРНЯКІ ПАТРАБУЮЦЬ АДМЕНЫ ДЭКРЭТА

У Салігорску нядаўна адбылася канферэнцыя галіновага прафсаюза хімікаў "Беларуськалія". Выступоўцы, старшыня прафкама СПБ Зінаіда Міхневіч, намеснік старшыні СПБ Мікалай Піваноўскі і яшчэ чалавек 20 інжынераў, майстроў і рабочых "Беларуськалія" з трыбуны канферэнцыі выказвалі не толькі тое, што дэкрэт аб дадатковых заходах па ўдасканаленні працоўных адносінаў, умацаванні працоўнай і выканальніцкай дысцыпліны не адпавядае Канстытуцыі Беларусі і патрабаванням міжнароднай арганізацыі працы, а было падкрэслена, што Аляксандр Лукашэнка такім чынам па сутнасці, ліквідуе самую галоўную прафсаюзную функцыю: абарону наёмных работнікаў ад сваволля наймальнікаў ды розных кшталтаў чыноўнікаў. І ўрэшце-рэшт пераўтварае працоўнае людства ў рабоў, бо ў сённяшніх сацыяльных рэчаіснасцях краіны кантрактная сістэма, запрапанаваная дэкрэтам, з'яўляецца моцным сродкам запалохвання работнікаў.

Выконваючы абавязкі генеральнага дырэктара "Беларуськалія" Лазар Тапчын, які спрабаваў заступіцца за дэкрэт, быў абсвістаны і падвергнуты рэзкай крытыцы дэлегатаў.

У пастанове, якую аднагалосна прыняла канферэнцыя, прысутныя 603 дэлегаты катэгарычна запатрабавалі ад Аляксандра Лукашэнкі і яго нага парламенту адмены дэкрэта № 29 як антынароднага, ад беларускай тэлевізіі — эфірнага часу для выступлення прадстаўнікоў СПБ да 10 верасня, ад Салігорскага гарвыканкаму — дазволу на правядзенне мітынгу 8 верасня на цэнтральным пляцы горада.

Нез'яўленне на канферэнцыі спадароў Лукашэнкі і Лінга, якія сюды былі своечасова запрошаныя, аўтарытэтны сход расцаніў як непавагу да шматтысячнага гарняцкага калектыву.

Алесь МІКАЛАЙЧАНКА,
г. Салігорск.

НОВАЕ АПАЗІЦЫЙНАЕ ЎТВАРЭННЕ

У Беларусі створана аб'яднанне палітыкаў "новага пакалення". Яно не мае ніякай назвы. Нядаўна адбылася сустрэча, на якой прысутнічалі лідэр Народнай грамады Мікола Статкевіч, намеснік стышыні АГП Анатоль Лябедзька і сябра гэтай партыі Данейка, намеснік старшыні БНФ Вінцук Вячорка, сябра гэтай партыі, кіраўнік праваабарончага цэнтру "Вясна-96" Алесь Бяляцкі, віцэ-прэзідэнт канфедэрацыі дэмакратычных прафсаюзаў Віктар Івашкевіч, а таксама сябра аргкамітэту "Хартыя-97" Зміцер Бандарэнка ды іншыя вядомыя палітыкі. На сустрэчу дэманстратыўна не быў запрошаны Віктар Ганчар.

Палітыкаў "папярэдняга" пакалення наогул на сустрэчы не было, а сама акцыя сустрэчы павінна была зафіксаваць момант, калі палітыкі "новага беларускага пакалення" гучна заявілі пра свае амбіцыі.

Ніякіх дакументаў аб выніках дамоўленасцяў на сустрэчы, што адбылася, падпісана не было. Бакі дамовіліся каардынаваць свае дзеянні пад час восеньскай палітычнай кампаніі. Як заявілі прысутныя апазіцыянеры, дыктатарскі рэжым прымае толькі сілу, а не мову перамоваў. І таму 100-тысячная дэманстрацыя 17 кастрычніка павінна засведчыць моц апазіцыі і стаць чыннікам узьдеяння на Лукашэнку на перамоўным працэсе.

Вінцук Вячорка сказаў пра новае апазіцыйнае ўтварэнне:

— Гэта — аб'яднанне ў дзеянні. Гэта каардынацыя нашых дзеянняў дзеля таго, каб на Беларусі хутчэй наступіла дэмакратыя і каб наша незалежнасць была гарантавана.

Нагадаю, што за 5 гадоў кіравання аляксандра Лукашэнкі, спробы аб'ядналь беларускую апазіцыю ператварыліся ў перманентны працэс. Віктар Івашкевіч упэўнены, што чарговая спроба будзе больш паспяховай.

Дамаўляліся палітыкі "новага пакалення" не ў Мінску, а на прыватным Лецішчы ў Астрашыцкім Гарадку, што ў 40 кіламетрах ад Беларускай сталіцы.

Акцыя рыхтавалася ў абстаноўцы сакрэтнасці.

Юрась КАРМАНАЎ.
Астрашыцкі Гарадок.

ПРАЦЭС РАСПАДУ ПРАЦЯГВАЕЦЦА

Улады Абхазіі прызначылі на 3 кастрычніка рэферэндум наконт незалежнасці.

***

Прыхільнікі мэра Чаркеска, сталіцы Карачаева-Чаркескай рэспублікі, абвясцілі аўтаномію Чаркессіі і пастанавілі сфармаваць уласны ўрад.

***

У Дагестане працягваецца кровепраліцце, як і 200 гадоў раней. Гінуць па загаду моцных і застаюцца калекамі нявінныя расійскія вайскоўцы і каўказскія паўстанцы за сваю волю і незалежнасць.

ПАДЗЯКА ЗА ПЛЁННУЮ ПРАЦУ

Прэзідэнт Лукашэнка аб'явіў падзяку старшыні Мінскага аблвыканкама Мікалаю Дамашкевічу. Яна вынесена за шматгадовую працу ў органах дзяржаўнага кіравання і ў сувязі з 50-годдзем з дня нараджэння.

Рэзакі.

Фота В. БЫСАВА

АБ'ЯВЫ

Ідзе падпіска на газету "Беларускі Усход" на IV квартал 1999 года.

Нягледзячы на рост цэн на расходныя матэрыялы і падаражанне розных паслуг (сувязь, электразабеспячэнне і інш.), стратнасць газеты, калектыў рэдакцыі, ведаючы, што нашу газету па існуючым кошце ў стане выпісаць самыя малазабяспечаныя чытачы, прыняў рашэнне не павышаць падпісны кошт.

Ён па ранейшаму застаецца самым танным у рэспубліцы Беларусь:

На 1 месяц — 32000 рублёў (паўбохана хлеба).

На 2 месяцы — 64000 руб. (адзін батон).

На 3 месяцы — 96000 руб. (больш чым у 9 разоў танней за падпісны кошт на раўнныя газеты).

А калі Вы пажадаеце атрымліваць газету праз абаненецкую скрыню у аддзяленні сувязі, падпісны кошт на квартал і таго меншы — 90000 рублёў.

Спяшайцеся на пошту і выпісвайце "Беларускі Усход"! Да канца падпіскі на IV квартал застаецца ўсяго якіх два тыдні!

А калі у Вас не хапае грошай выпісаць газету на квартал, выпісвайце на месяц ці два. Потым прадоўжыце падпіску, бо яна прымаецца з любога наступнага месяца да 25 чысла.

***

Рэдакцыя газеты "Беларускі Усход" прымае заказы на размяшчэнне рэкламы, аб'яў і іншай інфармацыі па самых нізкіх у Беларусі расцэнках:

Аб'явы фізічных асоб.

1. Па купонах, выразаных з газеты — бясплатна, любы тэкст (але не больш 1 купона ад 1 асобы).
2. Аб пошуках работы — бясплатна.
3. Аб страце дакументаў — 100 тыс. рублёў.
4. Іншыя (ў залежнасці ад займаемай газетнай плошчы):

— да 5 кв. сантыметраў 200 тыс. рублёў;
— да 7,5 кв. -"- 300 тыс. рублёў;
— да 10 кв. -"- 400 тыс. рублёў;
— да 12,5 кв. -"- 500 тыс. рублёў;
— аб знаёмстве з указаннем адваротнага адрасу — 200 тыс. руб.;
— аб знаёмстве без укзання адваротнага адрасу — 220 тыс. руб.

5. Віншаванне, удзячнасць, спачуванне — 200 тыс. рублёў.

Для юрыдычных асоб.

1. Рэклама па прадстаўленаму тэксту (рублёў за 1 кв. сантыметр газетнай плошчы);

— на першай старонцы — 60 тыс. рублёў;
— на ўнутраных старонках — 40 тыс. рублёў;
— на апошняй старонцы - 50 тыс. рублёў.

Рэклама ў выглядзе разгорнутых журналісцкіх матэрыялаў — 30% ад указаных расцэнак.

2. Аб'явы — за 1 кв. сантыметр газетнай плошчы — 50 тыс. руб.
3. Спачуванне, віншаванне, удзячнасць — 250 тыс. руб.

Скідкі для заказчыкаў:

— за паўтарэнне заказа ў наступным нумары — 20%;
— за паўтарэнне ў трэці раз — 50%.

Аплата паслуг рэкламных агентаў і гаенцтваў (ад кошту арганізаванай паслугі):

— разавая паслуга — 15%,
— сталае супрацоўніцтва з прадастаўленнем арыгінал-макета —25%,
— аплата заказаў — папярэдняя.

За даведкамі звяртацца па тэлефонах у Хоцімску: 22-9-89, 22-00-9, 24-4-66.

Рэдакцыя.

● *АКТУАЛЬНЫ КАМЕНТАРЫЙ*

КРЫТЫКАЙ КІРАЎНІЦТВА І НАГНЯТАННЕМ НЕПРУЖАНАСЦІ Ў ГРАМАДСТВЕ АЎТАРЫТЭТ У КРАІНЕ НЕ ЗАРОБІШ

Імкненне кіраўніцтва краіны самыя сур'ёзныя пачынанні звяраць з думкай народа ўсё часцей знаходзіць разуменне ў розных грамадскіх арганізацый рэспублікі. Так было з абмеркаваннем праектаў дэкрэтаў кіраўніка дзяржавы, нарматыўных актаў па ўдасканаленню выбарчай сістэмы. А дыялог, які пачаўся ў краіне адносна змястоўнага напаўнення заходняга знешнепалітычнага вектара, прыўнёс некаторую спецыфіку ў працэс, які намеціўся. Своеасаблівай першай ластаўкай настолькі незвычайнага для нас пачынання стаў "круглы стол" па гэтай праблеме, які прайшоў з удзелам прадстаўнікоў дзяржаўных структур, апазіцыі, вядучых супрацоўнікаў навукова-даследчых цэнтраў, прадстаўнікоў грамадскіх арганізацый Беларусі.

Нягледзячы на значныя разыходжанні адносна шляхоў пашырэння дыялога з дзяржавамі Захаду, удзельнікі мерапрыемства былі адзіныя ў галоўным — неабходна выпраўляць сітуацыю, якая склалася. Вядома, не варта было чакаць, што метады дасягнення жаданага ўсім бачацца адны і тыя ж. Але важна тое, што часам пры дыяметральна процілеглых меркаваннях грамадства ў цэлым гатова да больш цеснай інтэграцыі з заходнімі дзяржавамі, але без урону для адносінаў з бліжэйшымі суседзямі.

Праводзячы аналіз прычын некаторай ізаляцыі дзяржавы, прадстаўнікі апазіцыі часта спісваюць усе грахі на кіраўніцтва краіны. Пры гэтым прыводзяць як прыклад шэраг ініцыятыў па стварэнню розных міждзяржаўных аб'яднанняў і кансалідацыі існуючых фарміраванняў, якія не мелі і не маюць належнага поспеху. Але, як вядома, з-за шэрагу аб'ектыўных прычын не заўсёды атрымліваецца рэалізаваць намечанае ў той меры, у якой гэта прадугледжвалася першапачаткова. Да таго ж вопыт дзяржаўнасці ў Беларусі не настолькі вялікі, каб ініцыятывы, якія вылучаюцца, "на ўра" ўспрымаліся сусветным супольніцтвам. Рэальна ацаніўшы магчымасці дзяржавы, кіраўніцтва прыйшло да высновы, што для таго, каб нас пачулі і да нас прыслухаліся, неабходна спачатку навесці парадак ва ўласным доме: стабілізаваць эканоміку, дабіцца яе росту. Пасля гэтага весці панапраўны дыялог з дзяржавамі свету. Думаецца, што гэта тактыка ў хуткім часе прынясе свае вынікі.

Даволі часта апазіцыя заяўляе, што многія праблемы маглі б быць вырашаны, калі б у краіне існаваў спрыяльны інвестыцыйны клімат. Дзякуючы замежным капіталаўкладанням эканоміка выйшла б на больш высокі ўзровень, і прадукцыя беларускіх прадпрыемстваў стала б больш канкурэнтаздольнай. Але, па-першае, і з гэтым вымушаны пагадзіцца самыя заўзятыя скептыкі, многія тавары, што выпрацоўваюцца ў Беларусі, ужо цяпер могуць дастойна канкураваць са сваімі замежнымі аналагамі на міжнародным рынку. Іншая справа, ці пускаюць іх туды. А па-другое, усе крэдыты некалі трэба вяртаць. І з працэнтамі. У цяперашнім становішчы гэта прывяло б да яшчэ большага росту знешняй запазычанасці краіны. Ды і сусветная практыка паказвае, што далёка не заўсёды знешнее крэдытаванне здольна вывесці дзяржаву ў лік сусветных лідэраў. Самі лідэры ў гэтым не зацікаўлены.

Вядома, рэаліі сённяшняга дня прымушаюць задумацца адносна развіцця больш цесных адносінаў з Захадам. Але гэта ні ў якім разе не будзе вуліца з аднабаковым рухам. Дыялог павінен быць і будзе, але толькі на аснове ўзаемнай павагі і ўліку інтарэсаў абодвух бакоў. Напэўна, пераломнай падзеяй у працэсе ўмацавання адносінаў з заходнімі краінамі будуць наступныя парламенцкія і прэзідэнцкія выбары. Каб зняць усе пытанні адносна дэмакратычнасці іх правядзення, і было прынята рашэнне аб папярэднім абмеркаванні новага Выбарчага кодэкса. Менавіта гэты дакумент прызначаны стаць прававой асновай надыходзячых выбарчых марафонаў. Пасля прыняцця праекта будзе позна гаварыць аб недэмакратычнасці выбарчай сістэмы тым, хто не прыняў удзел у яе фарміраванні. Што ж датычыць саставу будучага парламента, то ён цалкам будзе залежыць ад жадання народа бачыць на адпаведнай пасадзе самага дастойнага.

Рознасць у меркаваннях адносна месца Беларусі ў сучасным свеце наўрад ці прывядзе да змянення гэтага самага месца. Геаграфічна наша маладая дзяржава ўжо замацавалася. Што ж датычыць палітычнага становішча рэспублікі ў сусветным супольніцтве, то яго нельга палепшыць шляхам бяздумнай крытыкі ў адрас яе кіраўніцтва і нагнятаннем напружанасці ў грамадстве. Толькі канструктыўны дыялог з прыцягненнем усіх зацікаўленых структур можа стаць зыходным пунктам у працэсе ўмацавання міжнароднага аўтарытэту нашай краіны.

БЕЛТА.

● *МЫСЛИ ВСЛУХ*

ПОУБАВЬТЕ КОНТРАСТОВ!

Удивляются, цокая языками при столкновении с реалиями белорусской жизни, не только иностранцы. Не устаем каждый день удивляться этой самой жизни и мы, казалось бы, видавшие виды аборигены. А все почему? Да потому что живем не просто в стране, а в Стране Контрастов. Как это раньше лекции про загнивающий Запад назывались? "Нью-Йорк — город контрастов?" Теперь наш черед быть "контрастными" и рассуждать о противоречиях и парадоксах окружающей действительности. А загадки всевозможные у нас на каждом шагу! Одна из самых непостижимых: белорусы, как и другие народы мира, имеют свой, причем достаточно богатый и мелодичный язык, но разговаривать на нем в подавляющем своем большинстве не могут, не умеют, не хотят, стыдятся... Но это, так сказать, из духовной сферы, а время сейчас тяжелое, все больше о кошельке думается, о желудке... Но и в этой области одни контрасты да парадоксы. Белорусы обладают миллионами, но купить на них ничего не могут. И чем больше миллионов, тем меньше покупательная способность здешнего люда. Да и покупать что? В республике производится много сортов сыра, колбас, хлеба, пива, но найти все эти сотни образцов достижений народного хозяйства можно, лишь основательно изъездив десятки, даже сотни торговых точек земли белорусской. В бывших республиках СССР нас называют "бульбашами", но урожайность картофеля год от года падает. У нас самое дешевое молоко, но можно ли назвать эту белую жидкость молоком? В Беларуси вроде бы нет социализма, но где тогда капитализм? Магазины, что появились на заре рынка, разоряются, продавцы снова забывают об элементарной вежливости... Да, в универмагах вновь открываются отделы, продающие товары только за СКВ, но разве купишь эту самую СКВ законным путем? По количеству банков за счет филиальной сети Сбербанка "Беларусбанк" мы обогнали даже швейцарию, но давайте посмотрим, сколько в тех "сберкассах" денег... Кстати, о Швейцарии. Наша природа не хуже тамошней, но ехать к нам отдыхать никто не торопится. Разве что чудаки — любители экстремального отдыха — запасаются дозиметрами и едут. Ну а у нас, уже тринадцать лет сожительствующих с радиацией (опять парадокс!), никаких дозиметров нет. Скажете, все потому, что нет у нас порядка? Это только так кажется, а на самом деле страной вот уже целую пятилетку правит довольно сильная рука. Рука эта сильно тасует руководящие кадры, укрепляет дисциплину на производстве, борется с преступностью, заботится о спортсменах, учителях и ученых, но вот загадка: кадры раз за разом не оправдывают доверия, разгильдяев и выпивох на производстве становится все больше, ученые уезжают из страны, учителя нищенствуют, повсюду воруют и берут взятки как никогда... Те же иностранцы удивляются тому, как много на улицах белорусских городов милиционеров, и приводят "шпионские" данные: число стражей порядка у нас намного превосходит количество защитников отечества. Значит, есть причины бояться. Народ ведь у нас непредсказуемый и противоречивый: можем и толерантными быть, и законопослушными, а можем и по морде. А все потому, что жизнь парадоксальная, да и пьем много...

Хотя, справедливости ради, нельзя не отметить: есть у нас загадки да парадоксы весьма радостные. Вот вроде бы и нищеет народ, беднеет, а иномарок на улицах все больше. И в Болгарию ездим отдыхать, и в Турцию, и на Кипр, и даже на Канары. "Видики" покупаем, "кубики", стиральные машины-автоматы... Хотя при этом жалуемся на 30-долларовые зарплаты. И о тяжелой доле женщин любим рассуждать, но посмотрите, как много у нас красавиц. Да и красавцев (это уж не мне судить, но знакомые девушки так утверждают) тоже немало. А одеваются многие белорусы так, что даже европейцы завидуют. И нахваливают наш хрусталь, нашу косметику, трикотаж, водку, пиво, трактора, холодильники, оптику — список можно продолжить. Точно так же, как список противоречий, контрастов, загадок и парадоксов, на которые так щедры государство и народ наш. И некому нас раскусить. Может, самим попробовать?

Андрей ДЕМЕНТЬЕВСКИЙ, АиФ.

● *ПОГЛЯД*

ДОЎГІ ШЛЯХ ДА НЕЗАЛЕЖНАСЦІ

Нягледзячы на пастаянную занепакоенасць, якая існуе ў патрыятычна настроенай часткі беларускага грамадства, вось ужо каторы год наша краіна з'яўляецца незалежнай і суверэннай. Шматгадовае імкненне беларусаў не быць ні пад Расіяй, ні пад Польшчай, ні пад якой іншай дзяржавай, а быць самастойнай нацыяй, гаспадарамі на ўласнай зямлі ўвасобілася ў рэальнасць толькі ў 90-х гадах. Але сама гісторыя станаўлення незалежнасці, шлях да яе вылічваецца дзесяцігоддзямі.

Вядома, хтосьці можа паспрачацца з гэтым сцвярджэннем, прапанаваўшы мне прачытаць гісторыю Вялікага княства Літоўскага. Але пры гэтым кожны разумее, што з ВКЛ выйшлі некалькі сённяшніх дзяржаў, таму Вялікае княства было толькі праобразам, калі можна так сказаць, калыскай сучаснай Беларусі.

Між тым, першай значнай задакументаванай вяхой на гэтым шляху з'яўляецца дата 25 сакавіка 1918 года, калі з'явілася III Устаўная грамата, якая абвясціла незалежнасць і суверэнітэт Беларускай Народнай Рэспублікі. То была першая рэальная спроба нашай дзяржавы зацвердзіцца ў якасці раўнапраўнага суб'екта міжнароднай супольнасці, і гэта пры тым, што на тэрыторыю Беларусі прэтэндавалі Германія, Расія, Польшча, а таксама Украіна, Літва і Латвія, якія, зразумела, не маглі змірыцца са станаўленне БНР.

Сёння стаўленне да падзей 1918 года вельмі неадназначнае. І прычынай гэтага, несумненна, з'яўляецца тэлеграма кіраўніцтва БНР да Вільгельма II з просьбай узяць Беларусь "пад апеку германскай дзяржавы". Так, палітычная сітуацыя вакол Беларусі на той момант была настолькі складанай, што кіраўніцтва БНР было нраздольнае ўтрымаць у сваіх руках дзяржаўную ўладу, пабудаваць незалежныя і ўплывовыя, іменна самастойныя, органы кіравання. Таму тагачасным ідэолагам беларускай дзяржаўнасці, на жаль, здавалася, што захаваць суверэнітэт можна толькі пад апекай іншай дзяржавы, пад крылом Германіі. Сёння мы разумеем, што гэта было вялікай памылкай, якая моцна скампраметавала ўсе памкненні ініцыятараў БНР. Таму зараз некаторыя палітычныя колы ў Беларусі імкнуцца нават адпрачыць факт заснавання і існавання БНР у нябыт. Тым не менш, 25 сакавіка ўвайшло ў беларускую гісторыю як першая спроба стварыць самастойную дзяржаву.

Пазней, 1 студзеня 1919 года, дарэчы, тады, калі фармальна існавала БНР, была абвешчана Беларуская Савецкая Сацыялістычная Рэспубліка. БССР аказалася больш жывучым утварэннем, паколькі цалкам адпавядала геапалітычным інтарэсам Расіі. Такім чынам, у 1919 годзе ўжо перамаглі прыхільнікі беларускай аўтаноміі пад апекай Расіі. І менавіта рашэнне, прынятае ў 1919-м, вызначыла лёс Беларусі на далейшыя дзесяцігоддзі — амаль да пачатку 90-х. Пераважная частка нашых суайчыннікаў нарадзілася менавіта ў гэты перыяд, таму ў іх уяўленні незалежнасць Беларусі, як ні парадаксальна, атаясамліваецца менавіта з БССР, нягледзячы на тое, што яна была ўсяго толькі суб'ектам СССР.

У лісце беларуса па паходжанню Масея Сяднёва, які жыве ў ЗША, гаворыцца, што нашых суайчыннікаў за межамі Бацькаўшчыны ў такой жа меры хвалюе лёс незалежнасці краіны. М.Сяднёў, разважаючы пра суверэнітэт Беларусі, таксама прыходзіць да высновы, што заходні і ўсходні накірункі аказалі вельмі моцны ўплыў не толькі на шлях нашай дзяржавы да самастойнасці, але і на само ўспрыманне нашымі суграмадзянамі ўласнай незалежнасці. "Нашы мацнейшыя суседкі — заходняя і ўсходняя, —піша ён, на працягу стагоддзяў намагаліся дапасаваць нас да свайго светапогляду. І трэба сказаць, часам ім гэта ўдавалася. Існаванне ў дзвюх дзяржавах абумовіла і два накірункі ў падыходзе да пытання дзяржаўнага нацыянальнага будаўніцтва — заходні і ўсходні. Яны даюць сябе выразна адчуць і ў нашай сённяшняй нацыянальнай палітыцы. І процістаянне гэтых накірункаў набывае цяпер асаблівую вастрыню, выклікае ў нашым грамадстве разбежнасць і канфліктнасць у падыходзе да пытання беларускай дзяржаўнасці, што аніяк не спрыяе вырашэнню гэтага пытання".

27 ліпеня 1990 года Вярхоўны Савет БССР прыняў гістарычны дакумент —Дэкларацыю аб дзяржаўным суверэнітэце Беларусі. А сама дата была абвешчана Днём незалежнасці. Гэта стала, бадай, самай заўважнай вяхой на шляху станаўлення сённяшняй беларускай дзяржавы. У адрозненне ад многіх народаў, незалежнасць у гэты дзень была атрымана мірным шляхам. (Дарэчы, хто-ніхто іншы раз кажа, што менавіта таму мы, беларусы, і не цэнім яе належным чынам). Мары беларусаў нарэшце збыліся: нас прызналі як самастойную краіну больш як 130 дзяржаў свету. Магчыма, на працягу некалькіх наступных гадоў хто-ніхто спадзяваўся, што гэты працэс не працягнецца доўга, што вецер волі павее год-два, а потым усё вернецца ў ранейшае рэчышча. Дзякуй Богу, гэтыя спадзяванні не збыліся.

Хочацца спадзявацца, што ў 1990 годзе наша краіна атрымала незалежнасць на вякі, што беларус надоўга ўтрымае ва ўласных руках сваю самую найвялікшую каштоўнасць, падставы так меркаваць дае разуменне таго, што за гэты час вырасла і сфарміравалася новае пакаленне нашых суграмадзян, якое ўжо думае інакш, якое не ўяўляе жыцця ў іншых умовах, не ўяўляе сябе ў нейкай іншай краіне, акрамя Рэспублікі Беларусь. Больш таго, за дзевяць гадоў больш як 800 тысяч маленькіх грамадзян нарадзіліся ўжо ў Рэспубліцы Беларусь.

3 ліпеня — дата не меншай гістарычнай важнасці для беларускага народа. У вызваленні краіны, яе сталіцы ад нямецка-фашысцкай навалы хаваецца моцны фактар незалежнасці і свабоднага развіцця чалавека. Цяпер у Беларусі галоўнае дзяржаўнае свята — Дзень Рэспублікі —прызначана менавіта на пачатак ліпеня.

Але сёння я не буду гаварыць пра тое, што падобнае рашэнне парадзіла палітычныя спрэчкі ў беларускім грамадстве — пра гэта ўсе добра ведаюць. Сёння, мне здаецца, трэба гаварыць пра іншае. Маючы такі невялікі вопыт самастойнага жыцця, наша дзяржава павінна шукаць захады для аб'яднання і ўмацавання нацыі. І якраз святы павінны гуртаваць нашых людзей, таму ім як мага менш трэба надаваць палітычнай афарбоўкі.

Кожнаму свядомаму чалавеку зразумела, што і 25 сакавіка, і 1 студзеня, і 27 ліпеня, і 3 ліпеня — гэта неаспрэчныя факты нашай агульнай гісторыі. І пры гэтым неабходна ўлічваць той фактар, што ўсе людзі Беларусі, якім давялося жыць у розныя часы, маюць схільнасць святкаваць менавіта тую дату, якую ім падказвае сумленне, якая ім бліжэй паводле ўласных перакананняў, паводле ўласнага лёсу. Змяніць такі стан рэчаў немагчыма. Таксама відавочна тое, што ўсе гэтыя даты паслядоўна звязаны. Мы дакладна можам сказаць: калі б не было 25 сакавіка, то, несумненна, не было б і 1 студзеня, калі б не было 27 ліпеня, то, напэўна, не было б і 3 ліпеня. Ці, дакладней, наадварот...

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

АПАЗІЦЫЯ РЫХТУЕЦЦА

У апошні жнівеньскі дзень у Мінску прайшлі кансультацыі паміж палітычнымі партыямі наконт перамоваў з уладамі Беларусі.

Кіраўнік кансультацыйна-назіральнай групы АБСЕ у Мінску Ганс Георг Вік перадаў удзельнікам кансультацыяў прапанову ўладаў сустрэцца з прадстаўнікамі партыяў дзеля абмеркавання магчымасці доступу апазіцыі да сродкаў масавай інфармацыі. Удзельнікі кансультацыяў пагадзіліся на такую сустрэчу. У дыскусіі будуць удзельнічаць па адным прадстаўніку ад партый, якія падпісалі праект платформы апазіцыі, а таксама прафесар Міхаіл Пастухоў. Ён з'яўляецца цяпер каардынатарам групы ў пытаннях доступу да СМІ. З трэцяга верасня апазіцыя распачала падрыхтоўку да перамоваў.

(Наш кар.)

• *ЦІКАВА*

ГАРАСКОП ДЛЯ ДВАІХ

ДЛЯ ЖАНЧЫН

ЦЯЛЕЦ
(21 красавіка — 20 мая)

Не мае сэнсу яе абажаць, праследваць, спакушаць. Яна сама выбірае сабе партнёра і толькі з ім праяўляе глыбіню сваіх пачуццяў. З іншымі — халодная, непрыступная, упартая і пагардлівая. Зносіны з ёй патрабуюць вялікай цярплівасці. Яна палігамістка, г.зн. можа адначасова мець некалькі мужчын, мае патрэбу ў шматлікіх партнёрах і пры гэтым страшэнна ўчэпіста трымаецца за кожнага з іх. Мужчын, якія не яе з сексуальнага пункту гледжання, любіць дражніць. Яна трактуе сваё цела як каштоўны інструмент, прызначаны для віртуозаў. Сексам любіць займацца доўга. Заўсёды кіруецца прынцыпам, што секс —гэта асалода. Секс прымітыўна не цікавіць.

БЛІЗНЯТЫ
(21 мая — 20 чэрвеня)

Жанчына гэтага знака рэдка знаходзіць шчасце. Яна асуджана на сум па ідэальнаму партнёру, якога шукае ўсё жыццё. Жыве з пачуццём непаўнаты жыцця. У пошуках ідэалу шмат разоў сутыкаецца з поўным неразуменнем. Яна чуллівая, таленавітая, але робіць уражанне пакінутай. Фізічная асалода не дае ёй поўнага задавальнення. Жадаючы пераканацца ў сваёй прывабнасці, яна мяняе партнёраў. Час ляціць... Адчайныя спробы знайсці шчасце даводзяць яе да "самазнішчэння". Гэта пошук "астральнага шлюбу", без якога жыццё для яе ўсяго толькі нікчэмны жарт багоў.

РАК
(21 чэрвеня — 22 ліпеня)

Сапраўдны секс патрабуе такога стану, пры якім мысленне і самакантроль уступаюць месца самазабыццю, самааддачы, уладзе стыхіі. Рак жа, перш за ўсё ў маладосці, хоча дамінаваць над навакольнымі і кантраляваць іх. Жанчына гэтага знака не любіць публічна паказваць свае пачуцці і эмоцыі, паколькі ўспрымае такія паводзіны як своеасаблівую форму ўніжэння. Яна можа быць шчаслівай у сярэднім узросце, калі зразумее, што ў сексуальным жыцці трэба перш за ўсё аддаваць, а не толькі браць. Паколькі гэтаму знаку ўласцівая самааддача, у выпадку, калі розумам яна ўсведамляе гэту ісціну, можа быць ідэальнай партнёркай у шлюбе. У ложку лёгка збуджаецца, праяўляе ініцыятыву і любіць выконваць вядучую ролю.

ЛЕЎ
(23 ліпеня — 23 жніўня)

Сутнасцю яе індывідуальнасці з'яўляецца супярэчнасць паміж сексуальнай цягай, якую яна адчувае, і сэксэпілам, які яна выпраменьвае. Першая —слабаразвітая і прыгнятаемая, другі — агрэсіўны і прыцягвае ўвагу. Яна заўважае сваю прывабнасць, і старанне мужчын завалодаць ёй задавальняе яе славалюбства. Яна забаўляецца, не разумеючы сэнсу гэтай гульні, так як сама рэдка адчувае жаданне. Нягледзячы на тое, што яна ніколі не адчувае страснага жадання, любіць секс і лёгка дасягае задавальнення. На працягу ўсяго жыцця мужчыны прымаюць яе за іншую, і многія з іх прыкра расчароўваюцца.

ДЗЕВА
(24 жніўня — 23 верасня)

Шчаслівы той, хто кахае яе і дабіваецца ўзаемнасці. Яна любіць секс, з'яўляецца прыхільніцай манагаміі — прыналежнасці аднаму партнёру. Яна без комплексаў, гатова на любыя эксперыменты ў сексе. Яе можна лёгка пакрыўдзіць, калі не прыняць яе ласку нягледзячы на тое, што яна разумее, што з боку мужчыны гэта толькі вынік перанасычанасці сексам і пераатамлення. Але ёй цяжка гэта зразумець, паколькі сама ніколі не адчувае стомы ад эратычных імпульсаў. Яна належыць толькі аднаму партнёру і можа быць нецярпімай да жаданняў мужчыны мець адначасова кантакт з іншымі жанчынамі.

ВАГІ
(24 верасня — 23 кастрычніка)

Фізічнае задавальненне адчувае з вялікай інтэнсіўнасцю, але адначасова псіхалагічна не здольна ні атрымаць асалоду, ні адобрыць яго. У сексе не ўмее праяўляць якуюнебудзь ініцыятыву. Яна не любіць празмернай пяшчоты, секс дае ёй чыста фізічнае задавальненне. Пасля бурнай ночы можа паводзіць сябе так, быццам бы нічога не здарылася. Найгоршыя партнёры для яе — Казярог, найлепшыя — Дзева і Скарпіён. Самым вялікім яе ворагам з'яўляецца яна сама.

СКАРПІЁН
(24 кастрычніка — 23 лістапада)

Валодае моцным сексуальным тэмпераментам. У сексе ненасытная, ён становіцца ў яе жыцці прадметам культу. Яе тэмперамент не паслабляецца да самай старасці. Яе пазашлюбныя сувязі абумоўлены не недастатковай кандыцыяй або тэмпераментам яе мужа, а неабмежаванай прагай новых уражанняў. Яна будзе па-свойму вернай яму, так як ён будзе ў яе заўсёды на першым месцы. Яна ў стане аддзяліць секс ад кахання, што адрозніваецца ад большасці жанчын.

СТРАЛЕЦ
(24 лістапада — 22 снежня)

Вышэй за ўсё яна любіць сваё цела, якое з'яўляецца для яе цудоўным інструментам для кахання. Яе сексуальныя магчымасці вялізныя з пункту гледжання як колькасці, так і якасці. Яна валодае шырынёй эратычнага ўзбуджэння. Калі выйдзе замуж за мужчыну з сярэднім або слабым тэмпераментам, то яе чакае развод, неўроз або бясконцая паласа пазашлюбных прыгод. Яна лёгка ўзбуджаецца, рэагуе шчыра і з энтузіязмам. Секс у яе выкананні заўсёды з'яўляецца спектаклем.

КАЗЯРОГ
(23 снежня — 20 студзеня)

Яна не ў стане аддзяліць секс ад кахання. Яна ўлюбляецца ў сваіх партнёраў, лічачы іх сваёй уласнасцю. Часта імпульсіўна выходзіць замуж у ранняй маладосці, яшчэ да таго, як здолее зразумець і спазнаць сябе. Яна створана для бурных страсцей. Бывае агрэсіўнай і раўнівай, аднак не выносіць гэтых рыс у свайго партнёра. У сярэднім узросце адносіны да партнёра бліжэйшыя да мацярынскіх, з такой жа рэўнасцю і нежаданнем аддаваць яго іншай жанчыне, але знешне заўсёды захоўвае карэктнасць і падкрэсленую абыякавасць.

ВАДАЛЕЙ
(21 студзеня — 19 лютага)

Валодае дакладна выражанай сексуальнай індывідуальнасцю. Вызначаецца славалюбствам, матанакіраванасцю, яе творчая натура імкнецца да дасканаласці, і таму часта нецярпліва адносіцца да памылак іншых. Яна можа быць ідэальнай партнёркай стрыманага, умеранага мужчыны. Бурныя страсці ёй недаступныя. Секс у сямейным жыцці становіцца для яе рытуалам, сама яна не адчувае асаблівай патрэбнасці. Здрада мужу з яе боку практычна выключана.

РЫБЫ
(20 лютага — 20 сакавіка)

Жанчын гэтага знака можна падзяліць на дзве групы. Першыя —ўстанаўліваюць трывалыя сувязі з мужчынам, які не валодае вельмі бурным тэмпераментам, і жывуць доўга з ім і шчасліва. Другія —больш неспакойныя, марыць пра мужчыну-пірата, але адчуваюць сябе ў бяспецы з псіхалагічна слабымі, тымі, хто патрабуе апекі і ласкі. Яны баяцца сапраўдных мужчын, баяцца праверыць сябе як жанчыну.

АВЕН
(21 сакавіка — 20 красавіка)

Яна артыстка ў жыцці. У ложку яна не такая добрая актрыса, хутчэй пасіўная, настроена на атрыманне эмоцый. Аднак у глыбокай падсвядомасці яна прагне прымітыўнага і грубага сексу. На жаль, яе спосаб жыцця і паводзіны прыцягваюць вытанчаных мужчын, чулых, чуллівых, і ні адзін з іх не можа даць ёй паўнаты шчасця.

ДЛЯ МУЖЧЫН

ВАДАЛЕЙ
(21 студзеня—19 лютага)

Так жа, як і Леў, ён схільны верыць у найбольш абсурдныя "мужчынскія міфы". Ён схільны думаць, што секс — адна з "памылак маладосці", з якіх чалавек вырастае, каб заняцца сур'ёзнымі справамі. Нічога дзіўнага, што ён часта мае выключна надакучлівую і незадаволеную жонку. Пры гэтым ён лічыць сябе пакрыўджаным бокам, не ўяўляючы сабе, што яго максімальныя дасягненні не вельмі вялікія ў параўнанні з сярэдняй актыўнасцю іншых мужчын.

РЫБЫ
(20 лютага — 20 сакавіка)

Вядзе вельмі багатае сексуальнае жыццё, пакідаючы незабыўныя адчуванні сваім партнёркам. Пры гэтым, аднак, не дае ім пазнаць свой сапраўдны ўнутраны свет. Няма такой жанчыны, якая б магла зразумець яго сапраўднае аблічча. Кожная з іх да канца жыцця будзе ўспамінаць праведзеныя з ім мінуты, а ён забудзе іх усіх і будзе займацца выключна самім сабой.

АВЕН
(21 сакавіка — 20 красавіка)

Каб даставіць яму задавальненне, любоўныя прыгоды павінны заключаць у сабе інтрыгу. Сама здабыча радуе яго значна менш, чым яе заваёва. Ён асабліва схільны, як многія мужчыны, да хвалявання з нагоды сваіх сексуальных магчымасцей. Хваляванне гэта амаль заўсёды неабгрунтавана. Ён любіць "сур'ёзныя" гутаркі, слоўны эратызм, усё гэта служыць яму доказам уласнай каштоўнасці. Ён добра адчувае сябе з нервовай жанчынай, якая сумняваецца ў сваіх магчымасцях. У спрыяльных умовах можа быць цудоўным палюбоўнікам. Большасць нарадзіўшыхся пад гэтым знакам схільны да культу рэчаў, снабізму, знешняму бляску. Яны палігамісты. Ім чужыя глыбокая эмацыянальнасць і захопленасць.

ЦЯЛЕЦ
(21 красавіка — 20 мая)

Краевугольным каменем яго псіхікі з'яўляецца непахісная ўпэўненасць у сваёй мужчынскай годнасці. Ён не мае патрэбы ў пацвярджэнні гэтага ні для сябе, ні для іншых. Ён рэдка бывае закаханы, але ва ўсіх сваіх кантактах з жанчынамі адчувае максімум эмоцый. Як правіла, ён не пакідае жанчын няшчаснымі і пакрыўджанымі. У кампаніі ён звычайна бывае ажыўленым, дасціпным, у яго шырокае кола інтарэсаў. Ён нічога не робіць па прымусу. Ніколі не ўступае ў кантакт з жанчынамі з нізкіх пабуджэнняў, якія зневажаюць іх годнасць. Яго мэта — пазнаваць і даваць асалоду і шчасце.

БЛІЗНЯТЫ
(21 мая — 20 чэрвеня)

Непапраўны рамантык. Як правіла, не адчувае бурных страсцей. Любая фаза любоўнай гульні можа яго задаволіць, пасля чаго ён засынае. Шаленства ў сексе, аб якім ён чуе час ад часу, незнаёма яму, здрада жонцы не з'яўляецца яго любімым заняткам, затое ён любіць весці гаспадарку, прымаць гасцей, усім падабацца, весяліцца.

РАК
(21 чэрвеня — 22 ліпеня)

Так жа, як і Цялец, ён ведае сабе цану. Рак лічыць, што жанчыны павінны дабівацца яго. Імкненне дасягнуць дасканаласці, захоплівае ў яго і сферу сексу. Жанчына стаіць у яго іерархіі даволі нізка. Паняцце вернасці не мае вялікага значэння. Ідэалам для яго з'яўляецца не столькі гарэм, колькі сістэма кантактаў з жанчынамі, якія павінны быць прыгожымі, дагледжанымі. Галоўны абавязак жанчын у яго вачах — быць гатовымі па першаму закліку да сустрэчы з ім у любы момант.

ЛЕЎ
(23 ліпеня — 23 жніўня)

Так жа, як і Авен, ён не ўпэўнены ў сваіх сексуальных магчымасцях. Імкнецца стварыць у навакольных думку пра сябе як пра мужчыну, які шмат ведае і ўмее ў гэтай галіне. Мэтай яго сексуальнага жыцця з'яўляецца імкненне даказаць самому сабе, на што ён здольны. Ён рашуча перацэньвае тэхнічны бок у сексе. Ён схільны да хвараватай рэўнасці, якая вынікае з падсвядомай боязі, што яго партнёрка можа сустрэцца з мужчынам, ад якога атрымае нават не сексуальныя, а эмацыянальныя адчуванні, пасля якіх ён сам ужо не ў стане будзе яе задаволіць. Малаістотныя і выпадковыя няўдачы, вядомыя амаль усім мужчынам, выклікаюць у яго вялікае пачуццё засмучэння і драмы. Ён іх панічна баіцца і таму найбольш схільны да палавых неўрозаў і часовай імпатэнцыі. Гэта можа прывесці, нягледзячы на поўную фізічную здольнасць, да стану пагружэння ва ўспаміны. Да пазбаўлення яго прывядзе толькі чулая, бязмежна аддадзеная партнёрка, якая карыстаецца яго даверам і якой ён зможа расказаць пра страхі.

ДЗЕВА
(24 жніўня — 23 верасня)

Сексуальнае жыццё яго пачынаецца даволі позна. Здараецца, што яго першай жанчынай аказваецца жонка, а ён сам да вяселля не ўсвядоміў поўнасцю сваіх сексуальных магчымасцей, ні патрэбнасцей. У сорак год ён можа нарэшце поўнасцю зразумець свае біялагічнае прызванне. Ён адкрывае для сябе секс і, калі яго равеснікі выпадаюць з абарачэння, пачынае доўгае і інтэнсіўнае сексуальнае жыццё і не мае ўзроставых абмежаванняў.

Вагі
(24 верасня — 23 кастрычніка)

Секс з'яўляецца для яго назойлівай ідэяй. У яго ніколі не ўзнікаюць так званыя мужчынскія праблемы. Жанчыны для яго з'яўляюцца толькі аб'ектамі сексу, ён не здольны зразумець і ацаніць іх індывідуальнасць. Вельмі нямногія жанчыны могуць мірыцца з гэтым доўгі час. Ён жа непахісна верыць, што заслугоўвае таго, чаго жадае. У ложку ён больш прымітыўны ў параўнанні з іншымі мужчынамі, але яго колькасныя сексуальныя магчымасці проста неймаверныя.

СКАРПІЁН
(24 кастрычніка — 23 лістапада)

У яго моцны сексуальны тэмперамент. Ён не баіцца імпатэнцыі, а баіцца дамінавання жанчыны і яе перавагі. Ён у стане быць спакойным тактыкам, іграком, цудоўным акцёрам. Ён умее іграць на літасці, рэўнасці, злосці, а вытанчанасць гэтай гульні з'яўляецца вытворнай ад яго прыроджанага інтэлекту. На яго думку, жанчын варта баяцца, імкнуцца падпарадкаваць іх сабе. Дасягнуўшы мэты, ён страчвае цікавасць і шукае сабе чарговую мэту. У ложку яму, магчыма, не хапае спантанасці, але ён кампенсуе гэта неабмежаванымі фізічнымі магчымасцямі і багатай эратычнай праграмай.

СТРАЛЕЦ
(24 лістапада — 22 снежня)

У яго цудоўны інстынкт забавы, і больш за ўсё ён любіць жанчын. Ён можа быць цудоўным палюбоўнікам і найгоршым варыянтам мужа: эмацыянальна паверхневы. Натуральна імкнецца да фізічнага кантакту, але, калі сустракаюцца цяжкасці, не прымае іх вельмі блізка да сэрца і не становіцца ад гэтага больш агрэсіўным.

КАЗЯРОГ
(23 снежня — 20 студзеня)

Не ведае сексу без псіхалагічных перажыванняў. Эмацыянальная сувязь з адной з партнёрак выключае магчымасць займацца іншымі. Казярог бывае самым няшчасным сярод мужчын, але здольны быць больш шчаслівым, чым іншыя. Цудоўны сябар, але для нямногіх. Навакольныя пра яго мала ведаюць, паколькі ён часта замкнёны ў сабе.

ЦІ ВЕДАЕЦЕ ВЫ ШТО...

Жаночая ласка і пяшчотнасць нават самага сарамлівага і нявопытнага мужчыну здольныя ператварыць у "палавога гіганта".

* * *

Незадаволенасць сабою штука не толькі непрыемная, але яшчэ і небяспечная.

* * *

Амерыканскія вучоныя сцвярджаюць, што той, што шмат цалуецца, жыве ў сярэднім на 5 гадоў даўжэй і практычна не звяртаецца за дапамогай да дактароў.

У час пацалунка арганізм выракбляе вялікую колькасць нейралептыдаў. Калі яны актывізуюцца, то знішчаюць вірусы і хваробатворныя бактэрыі. Такім чынам умацоўваецца імунная сістэма.

* * *

У сліне кожнага чалавека ўтрымліваюць энзімы і антыцелы, здольныя супрацьстаяць любой інфекцыі. Апроч таго ў ёй утрымліваецца андрастэрон — рэчыва, якое выклікае сексуальное жаданне.

* * *

Даўганогія жанчыны па натуры рамантычныя, вельмі чуллівыя, пяшчотныя і летуценніцы. Ім цяжка адрывацца ад сваіх прынцыпаў.

Жанчыны з кароткімі нагамі —рэалісткі, дзеля сваіх інтарэсаў могуць адказацца ад сваіх прынцыпаў і лёгка паддаюцца ўсялякім маніпуляцыям. Настрой у іх пераменлівы. То яны поўныя радасцей і надзей, то бачаць усё ў чорным святле.

* * *

Брытанскі часопіс "Нейча" распавядае аб неардынарным навуковым адкрыцці: вельмі бурнае сексуальнае жыццё з'яўляецца прадвеснікам заўчаснага старэння галаўнога мозга ў чалавека. Паталогія распаўсюджваецца адначасова і на спінны мозг, які таксама пачынае "усыхаць" ад празмернай палавой актыўнасці.

* * *

На думку брытанскіх псіхолагаў, непрыгожая жонка прадаўжае жыццё мужа ў сярэднім на 12 гадоў.

Тлумачэнне гэтаму простае: мужы, усе думкі якіх заняты пастаяннай рэўнавцю і тым, як найлепш дагадзіць сваёй палавіне, маюць менш шанцаў захаваць нармальным стан духу і цела.

* * *

Кожную хвіліну на зямлі нявінасць губляюць 520 дзяўчат. Аднак, сцвярджае газета "АіФ", для чалавецтва гэтыя згубы хутчэй з'яўляюцца здабыткам — папуляцыя расце.

* * *

Апытанне жыхароў 14 краін свету, праведзенае брытанскай кампаніяй па выпуску прэзэрвятываў "Дичех", свёдчыць, што французы займаюцца сексам у сярэднім 151 раз у год, амерыканцы — 148. Сярэдні ж паказчык па 14 краінах — 112 разоў. А год назад гэта лічба складала 109 разоў.

Самымі "выносліывымі" ў занятках каханнем з'яўляюцца амерыканцы і канадцы. У сярэднім іх уцехі ў ложку працягваюцца паўгадзіны. У тэмпераментных італьянцаў — 13,8 хвіліны, у жыхароў Ганконга — 12,3 хвіліны.

Пры даследванні апытана 10 тысяч чалавек у Аўстраліі, Вялікабрытаніі, Канадзе, Францыі, Германіі, Ганконгу, Італіі, Мексіцы, Польшчы, Расіі, ЮАР, Іспаніі, Таіландзе і ЗША.

УЛАДАЛЬНІКАМ НЕВЯЛІКІХ УЧАСТКАЎ ЗЯМЛІ

Полторы тонны картофеля с сотки

Садовые участки, как правило, невелики, да и обрабатывать вручную большую площадь — дело нелегкое, особенно людям пожилого возраста. Между тем площади двух-трех грядок достаточно, чтобы обеспечить Вашу семью картофелем, если воспользоваться многолетним опытом агронома из Горьковской области И.Л.Лисицина. Если Вы воспользуетесь его советами, то 15 кг с одного квадратного метра (полторы тонны с сотки) — дело вполне реальное. В чем же секрет небывалых урожаев? Заботиться об урожае нужно начать с осени —отобрать полноценные 100—150 г клубни и озеленить в течение двух недель (подержать на свету) сорта — "ранняя роза" и "гатчинский". При озеленении клубни изредка переворачивают. Почву так же надо готовить с осени, вначале глубоко взрыхлить железными граблями, удаляя при этом все растительные остатки и сорняки. Затем внести органические и минеральные удобрения: на 1 квадратный метр перегноя — 0,5 кг., хлористого калия — 30 г, двойного суперфосфата — 50 г и перекопать.

Весной — в марте — надо готовить клубни к посадке. Перед проращиванием, *пока почки не тронулись в рост*, необходимо на каждой клубне сделать поперечный кольцевой надрез тонким ножом на глубину 1-1,5 см. Кусты при этом вырастают более мощными, урожай повышается на 10-15%. Проращивать клубни нужно с 10 марта в плоских, неглубоких ящиках, с насыпанными на дно опилками при температуре 10-20^0. Клубни раскладываются верхушками вверх и до начала прорастания укрываются от света. После притенение снимают и освещают по 10-12 часов в сутки. С 10 до 25 апреля проращивание продолжить уже во влажной среде. На дно ящиков насыпается смесь перегноя и опилок в соотношении 2:1. Толщина слоя —3 см. Смесь и клубни периодически опрыскивают водой, а на пятый и на десятый день раствором удобрений: 60 г суперфосфата, 50 г аммиачной селитры, 0,5 л водной вытяжки золы на 10 л воды. Водная вытяжка золы готовится так: литровая банка золы заливается двумя литрами теплой воды на 1 сутки. Во время влажного проращивания вырастают крепкие толстые ростки, клубни дают корешки, которые нужно присыпать смесью перегноя с опилками. Полезно закаливать клубни при открытых окнах. Одновременно нужно позаботиться и об участке — во второй половине апреля, в солнечные дни застелите его темной пленкой, чтобы почва поскорее прогрелась. Перед посадкой в почву дополнительно внести на 1 квадратный метр 50 г двойного суперфосфата, 30 г аммиачной селитры и 20 г калимагнезии. Смешивать удобрения с почвой с помощью граблей. Сажать клубни необходимо в конце апреля, когда почва прогреется до 10-15^0. Вкопать лунки глубиной 20 см по схеме 50x20 см. В каждую лунку вносится заранее приготовленная смесь: 5 кг перегноя, стакан золы, стакан двойного суперфосфата, полстакана нитроаммофоски, полстакана калимагнезии. Смесь должна быть тщательно перемешана. В каждую лунку насыпается пол-литровая банка смеси и перемешивается с почвой. Пророщенные клубни высаживаются на глубину 6-8 см. Если после посадки наступает резкое похолодание, участок покрыть темной, а затем прозрачной пленкой. Если появились всходы и ожидаются заморозки — лучше их присыпать почвой. При достижении всходами высота 7-10 см. На ночь опрыскать 0,02-процентным раствором марганцевокислого калия (2 г на 10 л воды). Полезно за период роста сделать две внекорневых подкормки. *Первую — в начале бутонизации* 3-процентным раствором аммиачной селитры с добавкой микроэлементов. Вторую делают для ускорения созревания клубней — 5-процентной вытяжкой суперфосфата и калимагнезии (фосфора — 3, калия и магния — 2). Хорошо совместить внекорневую подкормку с профилактикой фитофтороза —добавить в питательный раствор однопроцентный раствор бордосской жидкости.

Использованная литература:
И.Л.ЛИСИЦИН
"Урожайные грядки".

У "застойныя гады" так адпраўлялі бульбу ў Маскву і Ленінград.

Фота В. БЫСАВА.

Не выкідвайце шалупінне!

Настой шалупіння цыбулі прымяняюць для прамывання пакаёвых раслін, пазбаўляючы іх ад павуціннага кляшча. Выкарыстанае шалупінне ў адвары можна потым эфектыўна прымяніць як арганічнае ўгнаенне ў садзе ці агародзе. Гэта будзе і стымулятар урадлівасці. На гэтую арганіку добра рэагуе бульба. А для барацьбы з каларадскім жуком побач з раслінамі закопваюць шалупінне цыбулі — жукі не выносяць яго паху. Шалупінне валодае лекавымі і бактэрыцыднымі уласцівасцямі, цудоўна дзейнічае на ныркі, таму пры прыгатаванні страў рэпчатую цыбулю кладуць у іх не абабранай, а калі страва зварыцца, шалупінне выдаляюць.

А вось рэцэпт прафілактычнага адвару супраць грыпу: 40-50 г шыпулен ад кінцавых галінак сасны заліць 2 л вады ў эмаліраванай пасудзіне, дабавіць сталовую лыжку шалупіння і чайную лыжку лакрычнага кораня. Усё пракіпяціць на слабым агні 20 хвілін, дабавіць дзве сталовыя лыжкі шыпшыны і гатаваць яшчэ паўхвіліны. Пераліць у тэрмас на 10-12 гадзін. Працадзіць і зноў давесці да кіпення, астудзіць і піць без нормы. Захоўваць у халадзільніку. Сродак выводзіць з арганізма шлакі, папярэджвае многія захворванні. Шалупіннем можна і абеззаражваць ваду.

Усміхнёмся

Паспрачаліся немец, беларус і рускі, у каго жонка лепшая. Немец кажа:

— Мая жонка, як газель, уся такая вытанчаная, гнуткая.

Беларус кажа:

— У мяне жонка, як казуля, даўганогая, чуллівая.

Рускі кажа:

— У мяне тоже жена скотина, только не знаю, какой породы.

ЦІ ВЕДАЕЦЕ ВЫ, ШТО...

Пралёт метэарытных целаў адбываецца ўвесь час, яны пастаянна ўваходзяць у нашу атмасферу. Звычайна найчасцей мы бачым "падаючыя зоркі" жнівеньскімі начамі таму, што ў гэты час атмасфера найбольш чыстая і празрыстая. На самай жа справе падзенне нябесных целаў адбываецца кожны дзень — у сярэднім за суткі на зямлю падае каля 20 тон рэшткаў "прышэльцаў" з космасу.

Самы цяжкі на Беларусі метэарыт — Грэск — належыць да жалезных. Ён быў знойдзены адным кавалкам вагой 303 кг. А бываюць метэарыты каменныя і з іншых матэрыялаў.

У Антарктыдзе былі знойдзены метэарыты, на якіх захаваліся сляды жыцця — лішайнікі — і яны працягвалі жыць. Гэта дае падставу лічыць, што жыццё на зямлю прыйшло з Космасу. Так, была і вядомая эвалюцыя, аднак першыя жывыя формы трапілі менавіта адтуль.

***

Яшчэ за 500 гадоў да нараджэння Ісуса Хрыста нашу Зямлю наведалі іншапланецяне. Яны аставілі землянам важныя звесткі і прадказанні, якія запісаны на скураных скрутках, знойдзеных у 1947 годзе на беразе Мёртвага Мора. Вось некаторыя з іх.

Аказваецца, Майсей ня быў ні габрэям, ні егіпцянінам, ні наогул чалавекам. Ён прыбыў на зямлю як пасланнік Бога.

У 1994 годзе зноў нарадзіўся Ісус Хрыстос. Зараз ён ужо жыве на Зямлі. І хутка адбудзецца яго другое прышэсце. А там і страшны суд землянам.

З 2025 года пасля страшнага суда, *для людзей, якіх Бог памілуе*, пачнуцца шчаслівыя стагоддзі без галечы і войнаў. Яны працягнуцца да 11991 года, *калі наступіць канец* свету на зямлі, а выбраннікі Бога адродзяцца, як спецыфічныя формы жыцця, на іншай планеце, што па апісанню нагадвае Марс...

"Вести", Ізраільская газета.

***

Паміж чалавекам і раслінай устанаўліваюцца нябачныя складаныя сувязі, праяўленне якіх адбываецца, як правіла, у стрэсавых ці эмацыянальна напружаных сітуацыях.

Дапушчальна меркаванне, што прадстаўнікі флоры ўлоўліваюць электрамагнітныя палі, генерыруемыя рознымі органамі і сістэмамі арганізма чалавека.

У першую чаргу мозгам і сэрцам.

***

Пастаянна насіць заручальны пярсцёнак на пальцы небяспечна для здароўя. Калі не даваць безыменнаму пальцу "адпачынак" ад цесных абдымкаў пярсцёнка, то можна справакаваць альбо мастапатыю, альбо захворванне палавых органаў і эндакрынных залоз.

Тыя ж, хто любіць нанізваць пярсцёнкі на ўсе пальцы, рызыкуюць набыць цэлы букет хвароб. Высветлілася, што ўпрыгажэнне на сярэднім пальцы здольна выклікаць атэрасклероз і гіпертанію, на указальным— астэахандроз і радыкуліт, на мезенцы —захворванні дванаццаціперснай кішкі. Так што хоць нанач здымайце з пальцаў пярсцёнкі, дайце ім адпачыць.

Усе людзі падзяляюцца на так званых жаваранкаў, соў і галубоў. Жаваранкі, як правіла, лепш працуюць раніцай, совы — ўвечары, а галубы — ўдзень.

Калі раніцай, адразу пасля сну, змераць у сябе частату сардэчных скарачэнняў і колькасць удыхаў і выдыхаў, то магчымы тры варыянты. Калі частата пульсу адносіцца да колькасці ўдыхаў і выдыхаў як 4:1, ці блізка каля гэтай велічыні, то вы — "голуб". Калі частата пульсу павялічваецца і адносіны становяцца 5:1, 6:1, то вы — "жаваранак". Павелічэнне частаты ўдыхаў і выдыхаў і змяншэнне гэтых суадносінаў характэрнае для "соў".

У доўгажыхароў сон займае 10 гадзін у суткі.

***

Большасць лекавых раслін трэба збіраць у маладзік — такія расліны валодаюць большым лячэбным дзеяннем.

***

Дрэва, ссечанае, калі на небе з'яўляецца першы серп новага Месяца, менш гніе.

***

З 19 да 21 гадзіны на небе з'яўляецца месяц, у гэты час больш эфектыўна лячыцца ад імпатэнцыі і фрыгіднасці.

З 1 да 3 гадзін ночы — ідэальная пара для прыёму лекаў пры хворай печані.

Дары восені.

Фота В. БЫСАВА

БЕЛАРУСКІ УСХОД

Купон для бясплатнай прыватнай аб'явы

Запоўніце разборліва, выражце і вышліце на адрас рэдакцыі:

213670, Магілёўская вобл. Хоцімскі р-н в. Маркаўка

АБАВЯЗКОВЫЯ звесткі не для друку: ваша прозвішча, адрас, хатні тэлефон.

Увага! Неразборліва запоўненыя купоны не разглядаюцца і не вяртаюцца. Пры віншаванні ўказвайце прозвішча, імя, імя па бацьку таго, каго трэба павіншаваць.

Тэлефон для даведак: 22-9-89 у Хоцімску.

Тлумачэнні да купона для бясплатнай аб'явы

ПАВАЖАНЫЯ ЧЫТАЧЫ!

Некаторыя з вас даслалі ў рэдакцыю няправільна ці неразборліва запоўненыя купоны. Гэткія купоны мы не разглядаем і аб'явы не друкуем, аб чым і папярэджвалі Вас. Іншыя нават прыслалі "дадаткі" да купонаў на цэлых лістах са сшытка.

У гэтым ёсць крыху і нашай віны: мы не далі падрабязных указанняў па запаўненню купонаў. Выпраўляем гэту памылку і тлумачым: трэба тэкст аб'явы пісаць у клетачках купона, у кожнай па аднаму знаку — літара, лічба, ці знак прыпынку. Пустую клетачку паміж словамі пакідаць не трэба, каб магло змясціцца больш знакаў. Калі ж чатырох радкоў нашага купона не хапае для той аб'явы (ці віншавання), што вы жадаеце змясціць, тады можна астатні тэкст прадоўжыць на асобным лісце. Але за гэты дадатковы тэкст трэба ўжо плаціць па расцэнках, што на дзень друкавання дзейнічаюць. Гэтыя тарыфы былі змешчаны ў другім нумары "Беларускага Ўсходу" і друкуюцца паўторна ў сённяшнім нумары на першай старонцы.

Рэдакцыя.

Таленты нашага краю

ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКАЯ СТАРОНКА

Мікола МІНЧАНКА

ТОНКАЕ КРЫЛО

У шчасця тонкае крыло.
Падзьмула ветрам —
надламала.
А шчасце — шчасце быць
магло.
Не вер, што ўжо яго не стала.
У шчасця тонкае крыло,
Нібы ў лебедзя ў палёце:
Яно пушынкай паплыло —
І застаешся ў адзіноце.
У шчасця тонкае крыло.
Яно не можа без узлёту.
Давай забудзем, што было —
Згадаем радасную ноту.
У шчасця тонкае крыло.
Яно ніколі не крычала:
"У маі ўсё наўкол цвіло,
Каб потым восень сумавала".
У шчасця тонкае крыло.
Парою мы не разумеем,
Што шчасце —
шчасце быць магло,
Ды берагчы яго ня ўмеем.

КЛІЧА СОНЦА

А сонца рана ўстае,
Нібы гарніст, пад'ём нам грае.
І промні мяккія свае
Дзятве шчаслівай пасылае.
А сонца рана ўстае.
Каб летні дзень напіўся ласкі,
Каб мудры старац дзіва-казкі
Прыдумваў светлыя свае.
А сонца рана ўстае.
У яго заўжды свае турботы —
Усіх паклікаць да работы:
Усіх, хто жне і хто пяе.

* * *

Ты мне хацела расказаць
Пра дзень, калі красуе жыта,
І ўсё, што некалі забыта,
Як пласт глыбінны,
зноў узняць.
Ты мне хацела расказаць
Пра летні дзень,
што сонцам грае,
І што ніколі сенажаць
Сваёй прынады не губляе.
Ты мне хацела расказаць,
Што дагарае ціха лета,
Каб жнівом яно апета,
І рунь, як сцяг жыцця, відаць.
Ты мне хацела расказаць,
Што мы заўжды ў вадавароце:
Наш адпачынак у рабоце —
Пасеяў — трэба ўбіраць.

* * *

Сінее чысты далягляд,
Таму нам весела пяецца,
Таму дзяўчына вунь смяецца,
Вяргіні — радасцю ля хат.
Жніво завершана. Цяпер
Гуляйце, любыя, вяселле.
Млынар пшаніцу
спрытна меле.
У маладых, як хмель, давер.
Спяшаць яны адкрыць хутчэй,
Чым сэрца шчырае багата.
Спявайце ж песні —
сёння свята
Для нас і будучых людзей.
Спявайце песні пра жыццё,
Якое нас узгадавала,
Бо радасць нашу пачуццё
Слязіны горкай абмывала.
І "горка" маладым крычаць
Усе, хто сёння на вяселлі.
О, не таму, што захмялелі.
Жыццё — ўсё тая ж сенажаць.
Хай сонца рана ўстае,
Нібы гарніст, пад'ём нам грае.
І промні мяккія свае
Дзятве шчаслівай пасылае.

Апанас ПАЛІТЫКА

СВАЮ МОВУ — У КАРШЭНЬ

Халаднеча вакол, халаднеча.
Што там рукі, азызла душа.
І жыццё, як суровае веча,
Дзе твой лёс
не цяжэй за ярша.
Усё спаганена ўжо
дастаткова,
Усё згубіла прывабнасць сваю.
Нават родная матчына мова,
Што калісь здабывалі ў баю.
Ужо іншую туляць да сэрца,
А свая, быццам тая мішэнь:
Кожны плюнуць
лаўчэй імкнецца,
Як жабрачку,
штурхнуць у каршэнь.
Гэй, каравая, прэч з дарогі!
І цярпенню свая пара.
Хоць і маткай была ты,
нябога,
Але тэпай хутчэй з двара!
Ой ты, маці зямля сырая,
Непахісны закону граніт:
Хто ў каршэнь
сваю мову штурхае,
Той штурхае сябе ў нябыт.
І калі яго чэрап гладкі,
Што духоўнік
не бачыць страт,
І ўспомніцца неяк нашчадкам,
Дык не лепей,
як той Герастрат.

РАТУЙ МЯНЕ

Ратуй мяне маё сумленне,
Як неба зорачку вунь тую,
Як я ўсім д'яблам
на здзіўленне
Заўжды жыццё сваё ратую.
Ратуй мяне ад злой ляноты,
Ад заспакоеннасці ўвішнай,
Ад нерашучасці — маркоты
І ад паспешлівасці лішняй.
Ратуй мяне ад чорнай
помсты,
Ад жоўтай заіздрасці навалы,
Ад прагі да кішэняў тоўстых
І ад удачы небывалай.
Ратуй ад чынашанавання,
Ад позіркаў на трон высокі,
І ад дурману абяцанняў,
Што стрэкаты лягчэй сарокі.
Яны і так, як тыя кулі,
Прашылі гарады і вёскі,
І ўсе пад посвіст іх паснулі,
І спяць каторыя ўжо вёсны.
Ратуй мяне маё сумленне,
Ад цёплых дум і раўнадушных,
Каб песняй,
поўнаю натхнення,
Гукаць людзей
у край відушчых.

ДОЙНАЯ КАРОВА

А я даю, усё даю
Цябе, буронушку маю,—
І па краях, і пасярод
Цябе, рахманы мой народ.
А ты ўраскарачку стой,
Не брыкайся, у дошку свой,
І мудрым будзь,
як Маркса том,
І брудным не круці хвастом.
Каб вольна, роўненька цякло
У даёнку цуда-малако,
Каб пенай крыўся сырадой
І каб багаты быў удой.
Каб чулася, што не адзін,
Пажваць газетак мы дадзім.
А пажадаеш, для душы
Аб шчасці вершыкі пішы.
А за паводзін бляск і шык
Пашлём цялушку на шашлык.
Калі ж народзіцца бычок,
З яго мы зробім кумпячок.
Як заняможыш сам, ну што ж,
І самаго пашлем пад нож.
Каб не валяўся тут і там,
На зуб не трапіў злым ваўкам.
Бо ты — ня нейкіх
дурняў зброд,
Ты наш шаноўнейшы народ.

У. ДАЛЕЦКІ

ЯК СВАЕ ПЯЦЬ ПАЛЬЦАЎ

(ГУМАРЭСКА)

Ці спрабавалі вы калі-небудзь зрабіць сюрпрыз жонцы? Ужо прадбачу, паважаныя мужчыны, вашы заўвагі накшталт таго, што спрабаваць зрабіць сюрпрыз жонцы —гэта тое самае, што лавіць вецер капялюшом — адна мітусня ды беганіна...

Што ж, цалкам вас разумею, паважаныя! Сапраўды, псіхалоія жанчыны — таямніца. А чаго хоча жанчына, яна і сама не ведае. Зноў жа, набыць падарунак для жанчыны, які б яшчэ і спадабаўся, лічу, задача не для слабых мужчынскіх мазгоў. Але ж на свеце і такое магчыма — так лічыць мая палавіна. На яе думку і мужчына можа набыць неабходнае, калі атрымае самыя падрабязныя і дасканалыя ўказанні. І яна мае рацыю. Вось паслухайце.

Давялося мне аднойчы наведаць, як прынята цяпер гаварыць, з турыстычнымі мэтамі Германію. Ну, вядома, які з нашага брата турыст — толькі па магазінах шнырыць. Вось і мне жонка цэлы спіс, прычым з самымі падрабязнымі ўказаннямі, падрыхтавала.

Вось і тая вылізаная Германія. Цяжка там нашаму чалавеку, але я справіўся: усё патрэбнае з таго спісу набыў. Вось толькі адна ў мяне праблема: ад частага карыстання на выгібу паперка пацёрлася і, галоўнае, у тым месцы, дзе жонка паведамляла зыходныя даныя бюстгальтара. Я спачатку засмуціўся: вось няўдача! А потым добра падумаў і вырашыў: няўжо я сваю жонку не ведаю! Другі дзесятак разам жывём.

І вось я ў магазіне жаночай бялізны — колькі ўсяго тут цікавага: за ўсё сваё жыццё не бачыў! Такое б маёй жонцы, глядзіш, было б не адно ў нас дзіцяці, а, скажам, значна болей.

Што купіць? Выбар — вочы разбягаюцца. Адсюль і ўся праблема.

Хаджу па таму магазіну, як па музею — ды ёсць на што паглядзець. Праўда, на што ўжо немкі да нашых турыстаў прызвычаіліся, але і тыя пачалі на мяне азірацца. А іншыя не толькі вылуплiваюцца, але і пальцамі торкаюць. Няўжо нашы суайчынніцы?!

Нарэшце асмеліўся, ды да прылаўка. Няўжо не дамоўлюся: у школе па нямецкаму не з апошніх быў? Можна сказаць, як свае пяць пальцаў ведаў.

Я да немкі, што за прылаўкам, гэтак па іхняму, з падыходам, звяртаюся. Бачу — не разумее! Я яшчэ раз —той жа эффект. Нейкая дурная — роднай мовы не ведае! Я тады па прывычцы сабе рукамі пачаў дапамагаць: мовай жэстаў. Тычу ў той бюстгальтар, што на вітрыне: "Фройлен, фройлен!.." Ды грошы ёй у руку піхаю.

Нешта пачырванела тая немка: відаць, падумала, небарака, што я ёй нешта такое непрыстойнае прапаную: (нешта накшталт таго, каб той ліфчык прымерыць). Ды ў мяне і ў галаве такога не было: вельмі ўжо ў яе фігура хударлявая, а мне памер на нашу кабету патрэбны.

Як віскне тая немка: "Найн!" Я да яе зноў: "Найн, найн, фройлен, мне гэта, гэта!" — ды зноў тычу пальцам ў той бюстгальтар, што на вітрыне.

Тут мая немка тварам пасвятлела, відаць, нешта скеміла. Заматляла галавой, ды нечага так уважліва на мае рукі глядзіць. Я ўжо гаварыў, што звычка ў мяне такая — калі языком не атрымліваецца, то рукамі дапамагаю. Ды так трасу растапыртымі пальцамі, ну нібы нешта ў паветры мацаю.

Але ж немка за прылаўкам не так мяне зразумела, сама склала пальцы гэткаю пірамідкаю, і на вока суадносіць ахоп сваіх пальцаў з маім узорам. Бачна, абрадвалася, небарака, маўляў, атрымалася. Ды і давай свае пальцы да бюстгальтараў прымяраць і — выбрала. Ды з такой здаволенай усмешкай мне той падабраны такім незвычайным шляхам бюстральтар у рукі пхае, маўляў, "бітэ". А што мне рабіць: моўны бар'ер жа — не растлумачыш! Ды і немкі чамусьці пачалі ля прылаўка кучкавацца. Ухапіў я той бюстгальтар — прадавец так прыгожа яго загарнула, аддаў грошы і дай Бог ногі.

Ужо ў поездзе прабраўся ў туалет і разгарнуў тую прыгожую паперу, каб пабачыць, што заката ў мяху прыдбаў. А пабачыў — ажно дух заняло: сапраўдны чахол! Спіхнулі, выходзіць, нехадавы тавар, немцы! Нават на Захадзе нашага братку дураць!

Што тут рабіць: спусціў той падарунак ва ўнітаз: жонка яшчэ падумае, што для нашай сакратаркі купіў, ды ў палюбоўнікі нас запіша. Ведаеце, яна ў мяне хоць і ў целе, але ж памеры не такія. За амаль дваццаць гадоў сумеснага жыцця я яе ведаю яе свае пяць пальцаў.

А што падумалі нямецкія чыгуначнікі пуцейцы, калі пры абыходзе знайшлі мой падаруначак, і ўявіць сабе не магу...

В. ДОЛГОЛЕВ

КОЛДОВСКАЯ ЛЮБОВЬ

— Поет Тамара Светлова! — объявил ведущий, — солистка Заречанского сельского клуба. И назвал песню.

Уже полдня шел районный смотр-конкурс сельских коллективов художественной самодеятельности. Сиротин сидел за столом в составе жюри уставший и полусонный. Он почти не воспринимал окружающее. Приличия ради смотрел на выступающих с видом внимательного слушателя.

На сцену из боковой двери вышла певица и, гулко цокая каблучками, картинно подошла к микрофону. Несмело остановилась. Обвела взглядом зал. Баянист уже начал играть, а она все медлила. Поправляла микрофон, то приподнимая, то чуть осаживая его.

Но вот деревенская артистка гордо вскинула голову, смело устремила взгляд в глубину зала.

Сиротину показалось, что она смотрит только на него. И он внимательно стал ее рассматривать. Скоро стало ясно, что певица его даже не замечает. Но взгляда отвести от нее уже не мог.

Ее фигура завораживала. Яркая розовая кофточка нежно обтягивала высокую упругую грудь. Вся она казалась изваянием искусного скульптора. Распущенные густые пышные волосы лежали на плечах, свисали прядями на грудь и это особенно нравилось Сиротину. Ему хотелось, чтобы она смотрела на него. Он уже забыл об усталости, о том, что почти всю ночь не спал в поезде по пути в этот далекий райцентр. Теперь он жадно глядел на певицу. А она его не замечала. Он мысленно приказывал ей посмотреть в его глаза. Затем он стал ее просить, наконец умолять. "Ну взгляни же, взгляни. Хоть раз, хоть на миг! Ну что тебе стоит..."

И в самом деле взгляды их встретились. На одно лишь мгновение. И его будто током ударило. Он даже испугался. Огляделся. Подумалось, что все это увидели. Но нет. Все смотрят на сцену. Слушают:

А где мне взять такую песню
и о любви, и о судьбе...

"Кому она адресует эту песню?" —думал Сиротин. — "Репертуар у певиц всегда созвучен их внутреннему миру, их переживаниям. Иначе песня не получится. Прозвучит фальшиво. А тут за сердце берет".

Зал затопила песня:

Кого-то в рощу заманила,
Кого-то в рощу заманила,
Кого-то в поле увела...

"Что же это такое? Почему меня так тревожит песня? Глупыш я великовозрастный... песен, что ли, мало всяких слушал". А со сцены льется:

...девчонка милого ждала...

Мысли у Сиротина клубились, перепрыгивали во времени. Ему вспомнилась другая песня, песня его юности. Он очень любил напевать своей Наташе, когда, взявшись за руки, они бродили теплыми летними вечерами по городскому парку:

Догоню, догоню,
ты теперь не уйдешь от меня...

В зале бурно зааплодировали. Певицу вызывали на "бис". Но ведущий объявил следующий номер. Светлова, не оглядываясь, ушла со сцены.

Когда обсуждали результаты конкурса, Сиротин принимал активное участие до тех пор, пока очередь дошла до Светловой. Дальше он не проронил ни слова. Боялся признаться даже себе, что к ней неравнодушен. Он гнал от себя мысли о ней, а они, как назло, заполняли весь мозг. "Нет, нет, — говорил он себе, это не серьезно. Это от бессоницы. Устал — вот и грезится лишь бы что. Отдохну, приеду домой, и все как рукой снимет". Он попытался вспомнить жену, сына, но все это тут же ускользало, перед глазами возникал образ магической певицы и в ушах звучало:

и чтоб никто не догадался,
что это песня о тебе...

Прошел год. В областном доме народного творчества зашел разговор о Тихомском районном Доме культуры.

— Не знаю, что себе думают в областном управлении, — сказал Виктор Барановский, — дирижер сводного городского народного струнного оркестра. В этом районе немало настоящих талантов, а вот работать с ними — некому. Ведь там даже в РДК нет хорошего специалиста. Нужно бы послать в Тихомск несколько толковых товарищей, специалистов, энтузиастов.

— Только не нас с тобой, — с улыбкой сказал Вадим Сиротин.

— А почему бы и не нас? —решительно отрезал Барановский. —А вот я специально подработаю, чтобы нас послали. Хоть и не скромно, но разве мы не толковые?

— Жена моя и слушать не захочет.

— Уговорим.

— Попробуй.

— И попробую.

А через две недели Виктор и Вадим с Наташей уже прибыли в городской поселок Тихомск. В районном отделе культуры им очень обрадовались. Вадима назначили директором РДК, Наташу — заведующей абонементом районной библиотеки, а Виктор попросился художественным руководителем в самый отдаленный от райцентра сельский Дом культуры.

Как только вошел Сиротин в концертный зал РДК, он вновь во всех подробностях пережил тот день, когда год назад присутствовал здесь на смотре-конкурсе. Память воспроизвела образ Тамары Светловой таким, каким он возник тогда наяву перед взором Вадима. Какое то смутное чувство овладело им. Ни о чем больше не думалось. Только о том дне.

А где б найти такую песню...

запел вполголоса Сиротин.

Вечером собрались на репетицию вокалисты. Среди них была Тамара Светлова. Она теперь работала секретарь-машинисткой в РАЙПО и жила в городском поселке. Для Сиротина это оказалось приятной неожиданностью и вместе с тем пугало.

Тамара, как ему показалось, стала много красивее, чем была тогда, год назад. Ему стало не по себе. Он ощутил непреодолимое влечение к ней. Он не мог понять, что с ним творится. Не мог представить, чем все может кончиться. Одно он твердо знал: теперь он не сможет жить, не видя ее.

Шли дни за днями. Три раза в неделю Вадим видел Тамару на репетициях. В остальные дни старался хоть издали полюбоваться ею, когда она шла по улице на работу или с работы. Он любил ее. А она даже и не догадывалась. Он любил тайно. И умел скрывать свои чувства от постороннего взгляда. Никому и в голову не приходило, что такое возможно.

(Продолжение в следующем выпуске).

ЦІ БУДЗЕМ ЖЫЦЬ ПА-ЛЮДСКУ?

У Венгрыі, Чэхіі, Польшчы заробак у 500-600 долараў лічыцца не высокім. Сярэднемесячная ж зарплата беларуса складае каля 30 долараў. Гэта сярэдняя!

Але ж 83% нашага насельніцтва жыве ніжэй рысы беднасці. Беларусы дасягнулі роўнасці. Роўнасці ў галечы.

Для скарачэння беднасці трэба ўзнімаць эканоміку краіны. Павялічваць вытворчасць усяго неабходнага. Для гэтага патрэбны грошы.

Але адсутнасць сродкаў у краіне —гэта не бяда, а паўбяды. Грошы можна пазычыць. Калі кіраўніцтва дзяржавы выбірае разумны шлях —заўсёды знойдуцца людзі за мяжой, якім будзе выгадна пазычыць грошы тым, хто развівае эканоміку. Таму, напрыклад, у Венгрыі, Чэхіі, Эстоніі, дзе хутка прайшлі крызіс пераходнага перыяду і не дапусцілі абвальнага падзення жыццёвага ўзроўню, на душу насельніцтва прыходзіцца адпаведна 432, 243 і 132 долара замежных інвестыцыяў. У нас жа — смех ды й годзе — толькі 1 долар на чалавека. Меней пазычаюць толькі Таджыкістану, дзе ідзе грамадзянская вайна.

*Цяпер мяркуйце самі, ці можна чакаць, што наш урад выканае патраба*ванне рабочых і падніме памер МЗП да 100 долараў у месяц. Каб гэта стала магчымым, трэба мяняць усю эканамічную палітыку, адмовіцца ад "рынкавага сацыялізму" і рабіць усё так, як робіцца ў людзей.

Канешне, можна пакуль што сёе-тое зрабіць, нічога не мяняючы: ліквідаваць "касу" Івана Ціцянкова і аддаць гэтыя грошы ў дзяржбюджэт, адмовіцца ад будоўлі хакейных палацаў, прадаць лішнія "мерседэсы" і нават прэзідэнцкі самалёт. Але гэтых грошай хопіць не надоўга. Скажу нават больш: аддай нам сёння хоць усё золата свету, аднак заўтра мы зноў апынемся такімі ж жабракамі. Бо як толькі нашае начальства атрымае кучу долараў, тут жа з'явяцца і новыя праекты. Возьмемся, напрыклад, за будоўлю касмічных караблёў, каб нарэшце вызначыць дакладна, ці ёсць жыццё на Марсе.

Многае залежыць ад таго, якія мэты ставяць перад сабой чалавек ці грамадства. Можна, як гэта робіць наша кіраўніцтва, "запускаць заводы", каб забяспечваць занятасць. А можна паставіць мэтай забеспячэнне эфектыўнай занятасці, гэта значыць такой, якая забяспечвае працаўніку нармальны *заробак, а пенсіянерам —прыстойную пенсію. А першай умовай для гэтага* з'яўляецца павышэнне ступені эканамічнай свабоды суб'ектаў гаспадарання, наогул насельніцтва, без чаго немагчыма рэальная канкурэнцыя, зніжэнне цэнаў і г.д. Без гэтага мы ніколі не станем жыць па-людску.

К.СКУРАТОВІЧ.

Лідэрам на Беларусі працягвае заставацца А.Лукашэнка

Сацыялагічны цэнтр Полацкага дзяржаўнага універсітэта ў межах маніторынгавай праграмы "Улада і людзі" правёў 20—30 чэрвеня 1999 г. чарговае апытанне сярод жыхароў старажытнай сталіцы Беларусі —горада Полацка. У апытанні па квотна-прапарцыянальнай выбарцы прынялі ўдзел 1050 чалавек. Выбарка рэпрэзентатыўная. Камп'ютэрная апрацоўка матэрыялаў палявой часткі даследавання выканана з дапамогай праграмнага пакета SPSS.

Адной з задач даследавання было вызначэнне сярод палачан рэйтынгу найбольш уплывовых палітычных і грамадскіх дзеячаў Рэспублікі Беларусь.

Калі б выбары прэзідэнта адбыліся ў чэрвені-жніўні сёлетняга года, то вынік галасавання на карысць А.Лукашэнкі сярод палачан склаў бы 71 працэнт. Найбольшым аўтарытэтам сёння ён карыстаецца сярод рабочых, пенсіянераў, спецыялістаў і служачых. Важна звярнуць увагу і на такую акалічнасць, што колькасць жанчын у электараце прэзідэнта амаль удвая большая, чым мужчын.

На другім месцы па выніках нашага даследавання аказаўся прэм'ер-міністр Беларусі С.Лінг —5,1 працэнта. У яго падтрымку ў Полацку выказалася 2,3 працэнта пенсіянераў, 3,7 працэнта рабочых, 4,3 працэнта спецыялістаў і служачых.

Трэцюю прыступку займае З.Пазняк (1,7 *працэнта*). *У электараце* З.Пазняка 1,9 працэнта полацкіх рабочых, 1 працэнт спецыялістаў і служачых, 0,4 працэнта пенсіянераў.

Чацвёртае і пятае месца належаць С.Шушкевічу (1,5 працэнта) і М.Чыгіру (1 працэнт).

Рэйтынг астатніх прэтэндэнтаў не перавысіў 1 працэнта —У.Андрэйчанка (0,8 працэнта), С.Багданкевіч (0,8 працэнта), Л.Баршчэўскі (0,5 працэнта), С.Шарэцкі (0,5 працэнта), А.Лябедзька (0,3 працэнта), С.Калякін (0,2 працэнта) і г.д.

Незайздросным падаецца становішча палітычных партый і грамадскіх рухаў. Абсалютная большасць палачан (86,7 працэнта) не праяўляе аніякай цікавасці да іх дзейнасці, і толькі 13,3 працэнта аддалі перавагу той ці іншай з іх, у прыватнасці, Беларускаму народнаму фронту "Адраджэнне" — 2,1 працэнта, Беларускай партыі жанчын "Надзея" — 1,3 працэнта, Партыі камуністаў беларускай — 1 працэнт, Камуністычнай партыі Беларусі — 0,9 працэнта ды іншым.

Васіль ШАЙКОЎ,
загадчык кафедры гісторыі і сацыялогіі Полацкага дзяржуніверсітэта, к.г.н., дацэнт.

НЕ СПЯШАЙЦЕСЯ РАССТАВАЦЦА З БЕЛАРУСКІМІ ГРАШОВЫМІ ЗНАКАМІ

Праблему падрыхтоўкі да пераходу Беларусі на агульную з Расіяй валюту закрануў прэзідэнт рэспублікі Аляксандр Лукашэнка ў час наведвання 26 жніўня новага сталічнага аўтавакзала "Маскоўскі".

Тэрміны, якія спатрэбяца для завяршэння падрыхтоўчага этапа, *пводле яго слоў, складуць не менш* чым 8—10 гадоў. Адзін з варыянтаў, якія разглядаюцца, — увядзенне агульнай разліковай адзінкі тыпу еўра.

А пакуль урад рэспублікі ажыццяўляе комплекс мераў па ўмацаванню нацыянальнага рубля. Так што прэзідэнт не рэкамендуе нікому спяшацца расставацца з беларускімі грашовымі знакамі.

БЕЛТА.

ДРУГОЕ ПРЫШЭСЦЕ АЛЯКСАНДРА МІКАЛАЕВІЧА

(Нататкі да партрэта ў інтэр'еры калідораў улады)

Аляксандра Сіваева добра ведаюць у нашым городозе. Пад час добрага настрою, Аляксандр Мікалаевіч любіў успамінаць сваю камсамольскую баявую маладосць на камбінаце штучных тканін.

Аўтару гэтых радкоў давялося пазнаёміцца з Аляксандрам Мікалаевічам ужо ў той час, калі ён быў другім у гаркаме. Аляксандр Мікалаевіч вырас тады ўжо ў гэткага прынцыповага кіраўніка сталінскага тыпу, які не цярпеў панібрацтва, быў амаль заўсёды строга афіцыйным. Адказваў тады Сіваеў за прамысловасць. У той час ён вызначаўся сваім даволі сціплым адзеннем, адсутнасцю уласнай легкавушкі. Характар у другога сакратата быў, ды і цяпер застаецца,ураўнаважаны. Але ж давялося мне быць сведкам, як пад час прыёму грамадзян, "другі" прыкрыкнуў на нейкую вясковую жанчыну, што паспрабавала адстойваць свой пункт погляду. Бываў партыйны сакратар часцяком рэзкі з падначаленымі, адным словам, узор кіраўніка савецкіх часоў. Такім запомніўся ён у даперабудовачны час. Да яго заслугаў у час панавання камуністаў можна аднесці стварэнне рынку на Маскоўскай. Хоць і патрэбны тады быў той рынак гораду, як сабачцы пятая нага, бо гандлявалі тады добра на міні-рыначку ў цэнтры горада некалькі бабулек. Але ж тады модна было ствараць рынкі. Планавалася і на крычаўскі загнаць з-пад палкі калгасы, прадпрыемствы. Толькі тым гэта было, як бы мовіць, да фені. Калгасы больш атрымлівалі, здаючы сваю прадукцыю дзяржаве з улікам датацый, чым прадаючы яе на рынку. А прадпрыемствы атрымлівалі грошы ўжо за тое, што толькі адгрузілі сваю прадукцыю гандлюючым арганізацыям. Выходзіць, стварэнне таго рынку было цалкам валюнтарысцкім.

Але ж рынак, як бачна, сёння гораду спатрэбіўся.

ПЕРАБУДОВА НЕРВЫ ПАПСАВАЛА

Нельга сказаць, што перабудова вельмі ўжо абрадвала нашага героя. Вядома, шмат было тады пустых размоў, але было і нешта вельмі патрэбнае грамадству — подых дэмакратыі. Вось гэта самая дэмакратыя, як бачна было, не давала спакойна жыць "другому". Як жа гэта магчыма, каб рабацяга выбіраў начальніка!

Тым больш што у "другога" быў горкі вопыт, калі працоўны калектыў не падтрымліваў кандыдатуру гаркама. Выходзіць, праявілася сапраўдная сутнасць нашага героя —кансерватызм. Свой кансерватызм другі сакратар дэманстраваў і ў непахіснай адданасці ідэям марксізма-ленінізма, і ў непамернай улюбёнасці ў свайго куміра —Уладзіміра Ільіча. Усялякія спробы развянчаць Ільіча сустракаў у штыкі. І толькі адну памылку бачыў у Леніна: чаму не прызначыў свайго пераемніка? Калі былыя сацыялістычныя краіны пачалі будаваць капіталізм, сакратар крытыкаваў іх метады. Асабліва не ўспрымаў польскі варыянт. Увесь час гаварыў, што польскі народ чакае галеча ў выніку такіх эксперыментаў. Як сведчыць сённяшні час, сакратар трапіў пальцам у неба: сёння Польшча адна з посткамуністычных краін, якая стабільна развіваецца. А прырост вытворчасці там самы высокі сярод посткамуністычных краін.

Да канца перабудовачнага часу адносіцца і самы высокі ўзлёт Аляксандра Мікалаевіча — зрабіўся ён, урэшце, першым.

УРЭШЦЕ, ДАЧАКАЛІСЯ ГКЧП

А потым было ГКЧП і забарона КПСС-КПБ. Будынак гаркама быў апячатаны, а Аляксандр Мікалаевіч застаўся без работы. Перад закрыццём гаркама была яшчэ "тайная вячэра", паніхіда па гаркаму, на якой прысутнічалі не ўсе былыя работнікі гаркама, відаць, ім гэта залічылася.

Знайшоў для сябе месца пад сонейкам Сіваеў у Бабруйску, дзе зрабіўся намеснікам генеральнага дырэктара "Фандока" па камерцыйнай частцы. Нядрэнная зарплата, частыя паездкі за мяжу — чаго яшчэ жадаць. Але ж была ў Сіваева і мара — вярнуцца і пакараць ганіцеляў сапраўднай "веры". Кажуць, у час аднаго з паляванняў (уладу маючыя амаль усе заўзятыя паляўнічыя), Аляксандр Мікалаевіч абяцаў яшчэ вярнуцца і паквітацца.

Такую магчымасць Сіваеву прапанаваў былы старшыня аблвыканкаму Кулічкоў праз сем гадоў "жыцця ў выгнанні". Кулічкоў ведаў першага па сумеснай партыйнай рабоце. Выходзіць, што Аляксандр Мікалаевіч — стаўленнік Кулічкова, які, як вядома, не дагадзіў нашаму вярхоўнаму старшыні і быў зняты з пасады.

Адсюль цяперашняе становішча Аляксандра Мікалаевіча цяжка назваць пэўным, тым больш што раён пры яго кіраўніцтве так і не выбіўся у перадавікі. Відаць, адсюль і упартыя чуткі, што Сіваеў павінны пайсці. Маўляў, ужо напісаў заяву і збіраецца вярнуцца ў камерцыю: прадстаўніком нейкай саліднай фірмы у Мінску ці нават Маскве. Вядома, гэта ўсё чуткі, якія пакуль не пацвердзіліся. А блізкія да Сіваева людзі, увогуле, сцвярджваюць, што Аляксандр Мікалаевіч нікуды адыходзіць не збіраецца.

Але ж на пасаду старшыні Крычаўскага райвыканкама ужо прарочаць кандыдатуру былога старшыні райвыканкама, а потым старшыні абласнога Савета, Леаніда Іванавіча Улашчыка. Так гэта, ці не, сказаць цяжка. Пажывем —пабачым.

Але ж вернемся да "уступлення на прастол" Аляксандра Мікалаевіча. Многія чакалі больш значных ганенняў. Але ж "ахвярамі" зрабіліся толькі некалькі чыноўнікаў з апарату раённага гарадскога выканкамаў, якія аб'ядноўваліся. Не пашанцавала і былому крытыку гаркама Мікалаю Іванавічу Дрэвілу, які тады кіраваў будаўнічым участкам аблспажыўсаюза. У выніку праверкі верны ленінец і бязменны работнік райвыканкама Мікалай Мікалаевіч Гердзій, яго падначаленыя адшукалі прыпіскі, зробленыя ў час рамонту ў раённай бальніцы.

Не знайшлося месца ў новым складзе райвыканкама і для былой загадчыцы гарадскога аддзела адукацыі Валянціны Уладзіміраўны Добрусевай, упраўляючага справамі гарвыканкама Генадзя Дзмітрыевіча Чавусава, ды і іншых. Затое ў аппарат райвыканкама палезлі былыя гаркамаўскія функцыянеры: Анатоль Уладзіміравіч Ляпешка — былы інструктар гаркама, былы начальнік штаба грамадзянскай абароны гарвыканкама, актыўны стваральнік адноўленай партыі камуністаў Беларусі, другі сакратар новага Крычаўскага гаркама, а таксама былы загадчык сельгасаддзела гаркама, былы старшыня калектыўна-долевай гаспадаркі "Сацыялістычны шлях", першы сакратар адноўленай ПКБ Барыс Якаўлевіч Белянкоў. Апошні зрабіўся лепшым сябрам Сіваева і стаў першым намеснікам старшыні райвыканкама, начальнікам райсельгасхарча. Запрасілі на пасаду намесніка старшыні райвыканкама па сувязях з грамадскасцю і былога трэцяга, а потым і другога сакратара Крычаўскага гаркама, у апошні час дырэктара Крычаўскага недзяржаўнага тэхнікума Зінаіду Міхайлаўну Скачкову. Зінаіда Міхайлаўна была актыўнай стваральніцай адноўленнай КПБ у Крычаве, нават стала другім сакратаром абласнога камітэта КПБ. Як бачна, частка новых функцыянераў райвыканкама высокага рангу адносілася да ПКБ, а частка да КПБ, але істотнай розніцы ў іх поглядах і палітычнай арыентацыі не было, хоць іншыя ў свой час і крытыкавалі нашага першага агульнанароднага прэзідэнта. Але потым раптам зрабіліся лаяльнымі да яго: калі дарваліся да ўлады і апошні праліў бальзам на іх душы аднаўленнем камуністычнага свята, калякамуністычных сімвалаў дзяржавы замест ненавіснай ім "Пагоні". *Намеснікам старшыні рай*выканкама зрабіўся і ўжо названы Мікалай Мікалаевіч Гердзій, які таксама быў сакратаром ПКБ і па сумяшчальніцтву намеснікам старшыні райвыканкама пры Міхадзюку, якому, зрэшты, таксама не знайшлося месца у райвыканкаме. Прынамсі, як і яго намесніку, былому старшыні райсельгасхарчу Міхаілу Міхайлавічу Акушэвічу. Нічога не прапанавалі і былому старшыні гарвыканкама Аляксандру Казіміравічу Яленскаму, які не змог у час забароны КПСС-КПБ абараніць нашых паважаных камуністаў і іх партыйных функцыянераў, а таксама публічна адмяжоўваўся ад новых партыйцаў —пасля рэанімацыі ПКБ, а потым і КПБ.

Такім чынам, новы апарат райвыканкама, створаны быў на базе функцыянераў адноўленых камуністычных структур раёна, што хутчэй за ўсё і абумовіла яго інертнасць, бяздзейнасць і немагчымасць неяк змяніць сітуацыю на Крычаўшчыне. Безумоўна, паўплывалі і неспрыяльныя эканамічныя ўмовы, што створаны ў рэспубліцы дзякуючы намаганням цэнтральнага ўрада і нашага паважанага прэзідэнта. Але ж і без'ініцыятыўнасць чыноўнікаў новай раённай вертыкалі кідаецца ў вочы.

І усё ж, узнікае пытанне: чаму не атрымалася у Сіваева і яго камуністычных паплечнікаў рознага гатунку пабудаваць камунізм у асобна узятым раёне. Можна зноў-такі спаслацца на негатыўныя знешнія ўмовы, развал эканомікі, сельскай гаспадаркі ды і на многае яшчэ што. Але ж і захаванне ў нязменным выглядзе калгасаў робіць немагчымым нейкія змены ў сельскай гаспадарцы. А прывязанасць крычаўскіх прадпрыемстваў да суседняй Расіі, дзе тыя набываюць сыравіну, абумоўлівае іх цяперашні крызісны стан, што датычыцца ў першую чаргу нашага завода гумавых вырабаў. Такім чынам, нашы паважаныя крычаўскія камуністы наступілі на тыя граблі, што падрыхтавалі для сябе самі сваёй ідэалагічнай дурасцю. Бо хто як не яны абараняліі ў нязменным выглядзе нашы калгасы і адмаўляліся ад прыватызацыі прамысловых прадпрыемстваў. Галоўны аргумент —калгасы накормяць народ. Ужо накармілі і напаілі. У Крычаве цяжка набыць малочныя прадукты, не гаворачы ўжо пра іх якасць. А якая можа быць якасць, калі малако калгасы здаюць такое, што ні ў казцы сказаць ні пяром апісаць. А якасць тавараў, якія выраблюць нашы неакцыяніраваныя паўакцыяніраваныя (на паперы) прадпрыемтсвы, жадае лепшага, а выдаткі на іх вытворчасць нават нельга параўноўваць з тымі, што існуюць на Захадзе. Адсюль высокія цэны на прадукцыю, у цэлым высокая затратнасць вытворчасці, якая кладзецца цяжкім прыгнётам на спажыўцоў і зніжае наш рэальны ўзровень жыцця. Так было і так будзе, пакуль мы будзем варыцца ў адным катле з Расіяй і сваёй неразумнай знешняй і унутранай палітыкай адпужваем заходніх інвестараў.

Гэтага не разумелі і, відаць, ніколі не зразумеюць нашы браткі камуністы. Адсюль і другое прышэсце крычаўскіх камуністаў на чале з А.М.Сіваевым паказала іх бяссілле і нездольнасць вырашаць сённяшнія наспелыя праблемы.

Б.РОДНЫ,
г. Крычаў.

Лыжы будуць дэфіцытам

Так, так, паважаныя крычаўляне, запасайцеся на зіму лыжамі. Чаму? Усё вельмі проста: калі не раскашэліцца райвыканкам, давядзецца ўсім нам хадзіць пяшэчкам.

Вядома, для здароўя гэта і няблага, але ж не кожнаму па сілах працягнуцца па снегу кіламетраў гэтак з сем. Кажуць, такая адлегласць паміж цэнтрам горада і чыгуначным вакзалам. А ўсяго наш горад, як сцвярджаюць, працягнуўся кіламетраў на 14. І без аўтобуса крычаўлянам не абысціся — гэта вам не Чэрыкаў. Ды і нейкі там "ЛАЗ" патрэбны, а нават "Ікарусы" у Крычаве ходзяць паўнюткія. А як жа на работу трапіць, запытае ўсхваляваны чытач? Ну, гэта праблема ўжо не да нас: пра гэта запытайцеся ў раённых кіраўнікоў. Вядома, ім не пагражае такая перспектыўка, бо прывычаіліся ўсюды на дзяржаўных персанальных легкавушках лётаць. Як кажуць у народзе, нават да ветру на легкавушцы. Ну а просты грамадзянін, як яму зіму пражыць? Зноў жа гэта пытанне да кіраўнікоў нашага раёна. А тыя пакуль праблему імкнуцца не заўважаць. Затое ў Крычаўскім аўтапарку ўжо б'юць трывогу: калі не знойдуцца грошы *на акумулятары, а іх трэба замяніць* каля васьмі дзесяткаў, то ўзімку ўсе аўтобусы стануць. Няма ў аўтобусным і тасолу (вадкасць такая ахаладжальная, без якой узімку радыятары размарозяцца). Усё гэта грошы, грошы і грошы.

Вядома, у райвыканкаме могуць сказаць, маўляў, разлічыліся мы з аўтапаркам — датацыю выплацілі. Вось толькі аб'ёмы тых датацый вызначаны ў цэнах мінулага года, цэны на паліва, запчасткі і г.д. даўно выраслі ў некалькі разоў.

У аўтапарку вырашылі, каб зменшыць выдаткі, скараціць прыкладна 20 рэйсаў на гарадскіх маршрутах. Хутчэй усяго згоду на гэта райвыканкам дасць. Тым больш што ціснуць на аўтапарк і райвыканкам з вобласці. У Магілёве таксама лічаць, што колькасць рэйсаў на гарадскіх маршрутах трэба скараціць.

*Як бачна, пра сваю кішэнь кож*ны клапоціцца, а вось пра крычаўлян ніхто не дбае. Ужо сёння даводзіцца доўга чакаць аўтобуса, асабліва ўвечары. Ніхто не думае і пра небяспеку пасажыраў. Быў жа выпадак, калі ў рэйсавага аўтобуса "Ікарус" адвалілася кола прама пасярод горада — непадалёк ад райвыканкама. Старэнькія аўтобусы часцяком ламаюцца, а пасажырам, якія ўжо заплацілі грошы, прапануюць працягнуць свой шлях пешшу, або на наступным рэйсавым. А выгляд у нашых гарадскіх аўтобусаў-ветэранаў таксама не самы найлепшы, бо век у іх мафусаілаў. Большасць "Ікарусаў" набылі гады чатыры назад у Маскве, дзе іх ужо спісалі пасля 6-7 гадоў эксплуатацыі. Цяпер нашым гарадскім аўтобусам па 10-11 гадоў. Так, з 8 аўтобусаў "Ікарус-260" сем ужо *поўнасцю з'амартызаваныя*. Тое ж самае можна сказаць і пра 6 з 12 аўтобусаў "Ікарус-280". Аўтапарк ужо два гады не набыў ніводнага аўтобуса.

Набыць жа аўтобусы парк не ў стане — грошай няма. У раённым бюджэце пуста. Вобласць гарадскіх праблем таксама вырашаць не хоча. Вось і атрымліваецца зачараванае кола. Раённай уладзе не да гараджан, як і абласной.

Відаць, усе будуць чакаць, пакуль народ узніме бунт, або паедуць "хадакі" да нашага паважанага прэзідэнта. Той, глядзіш, нешта паабяцае. Ну а людзі будуць хутка хадзіць пешшу, ці падоўгу таптацца на прыпынках.

Выходзіць, трэба ўсё ж такі на зіму набываць лыжы.

У.ДАЛЕЦКІ.

Программа телевидения

ПОНЕДЕЛЬНИК, 13 сентября

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Новости.
8.15 Резонанс.
9.10 Потребительская корзина.
9.25 "Сегодня с вами..."
9.50 Здоровье.
10.15 Мультфильмы.
10.30 Муз. видеофильм.
11.10 Новые имена.
11.15 "Верность любви".
11.55 Теленавигатор.
12.15 Мультфильм.
12.25 Музыкальный салон.
13.10 "Экомир".
13.40 Навстречу "Дожинкам-99". "Дожинки-98".
14.40 "Гольшаны на языке воды". Док. фильм.
15.15 "Девочка и океан".
15.40 Мультфильмы.
15.55 Видеокурс немецкого языка.
16.15 ТВ — школе.
16.35 Авто-парк.
16.45 Премьера песни.
17.10 "А музыка звучит..."
17.40 "Баллада о Свитязи". Док. фильм.
18.00 Добрый вечер, Беларусь!
18.25 "Понедельник с "Христофором".
18.40 Международные спортивные новости.
19.15 Политические диалоги.
19.45 Новые имена.
19.55 "Верность любви".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 Худ.фильм "Мечта".
23.40 Криминальная хроника.
23.45 Белорусский хит-парад.
23.50 Третий тайм.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.10 Новости.
8.15 Поле чудес.
9.15 Играй, гармонь любимая!
9.50 Как это было. Встречи Н.Хрущева с интеллигенцией.
10.30 "Семейные тайны".
13.30 Программа "Вместе".
14.35 Звездный час.
15.10 ...До шестнадцати и старше.
15.40 "ТАСС уполномочен заявить..." Сериал. 6-я серия.
17.15 Смехопанорама.
17.45 Здесь и сейчас.
18.05 Понедельник с Познером. "Люди в масках".
18.45 "Во имя любви".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Однако.
20.50 Триллер "Похитители тел".
22.25 Взгляд.
23.25 Премьера фильма "С днем рожденья!". 1998 год.

"РОССИЯ"

5.30 Доброе утро, Россия.
6.00 - 6.20, 7.00, 8.00, 16.00, 18.00, 20.00, 0.00 Вести.
8.30 "Арена — спорт".
9.00 "Миледи".
9.50 "Лето нашей тайны".
15.30 "Морские псы". Мультсериал (Франция — Канада).
16.20 "Башня".
17.00 "Комиссар Рекс".
18.30 Клуб "Белый попугай".
19.00 "Простые истины".
[illegible]45 Н.Кински и М.Йорк в мелодраме "Кольцо" (США).
[illegible] "Как жить дальше бу-[illegible]
22.55 Дежурная часть.
23.15 "Автошоу". Тележурнал.
0.20 Магазин на диване.

"КУЛЬТУРА"

7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.25 "Приключения Тома Сойера". Худ. фильм.
8.50 А.Вивальди. Концерт.
9.00 Книжный кладезь.
9.15 "Эдгар и Кристина". Худ. фильм.
10.35 "Встречи на Воздвиженке".
11.40 После новостей...
12.00 "Цирк Умберто".
12.50 Живое дерево ремесел.
13.00 Страна Фестивалия.
13.45 Мультфильмы.
14.20 "Вместе с Фафалей".
14.35 "Знаменитые замки Европы".
15.00, 17.30 Новости.
15.10 Сериал "Кукла".
16.30 "15-й подъезд".
17.00 "Мир авиации".
17.40 Е.Габрилович. "Последний автограф". Глава 1-я.
18.00, 19.50 И.Гончаров. "Обрыв". Спектакль.
19.15 Чудо-сказка.
21.10 После новостей...
21.30 "Эдгар и Кристина". Худ. фильм.
22.50 Музыкальный антракт.

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 "Она написала убийство".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.25 Худ. фильм "Единственная".
11.30 "Старый телевизор" вспоминает: "Бумбараш".
13.30 "Чистосердечное признание".
14.00 "Ключи от форта Байяр".
15.30 "Захватчики" (США).
16.25 Впрок.
16.50 "Любовь и тайны Сансет Бич".

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

13.40 Пунктир.
14.10 Телелоцман.
14.30 Мультфильм.

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 "Солдат удачи, ЛТД": спецназ-2". Телесериал.
18.15 Мультфильмы.
18.40 Бобруйский вариант.
19.00 Тяжелый день.
19.25 Праздник в вашем доме.
20.20 Телемагазин.
20.30 День области.
20.50 Астро-дайджест.
21.00 Праздник в вашем доме.
21.35 "Ярославна, королева Франции".Худ.фильм.
23.10 День области.
23.20 "Мертвые не смеются".Триллер.

ВТОРНИК, 14 сентября

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 23.40 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 ТВ — школе.
9.25 "На волне взаимопонимания".
10.10 Мультфильм.
10.30 "Сегодня с вами..."
11.10 Новые имена.
11.15 "Верность любви".
11.55 Третий тайм.
12.25 "А музыка звучит..."
12.45 Мультфильм.
13.15 "Наперекор судьбе".
13.45 Короткометражные худ. фильмы.
14.05 Туробъектив.
14.25 Бездельник.
15.15 "Девочка и океан".
15.40 Мультфильмы.
16.05 ТВ — школе.
16.30 Сельчане.
17.10 Уроки Н.Новожиловой.
17.35 Гости в дом.
18.00 Добрый вечер, Беларусь!
18.40 Международные спортивные новости.
19.15 "Алло, "Событие".
19.55 Новые имена.
20.00 "Верность любви".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 А.Турович в худ.фильме "Один, совсем один".
23.00 Криминальная хроника.
23.05 Белорусский хит-парад.
23.10 Музыка без границ.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.25 Новости.
8.15 "Во имя любви".
9.15 Смехопанорама.
9.45 "Взгляд".
10.30 Домашняя библиотека.
10.35 "Семейные тайны".
13.30 Программа "Вместе".
14.15 Счастливый случай.
15.00 ...До шестнадцати и старше.
15.30 "ТАСС уполномочен заявить..." Сериал. 7-я серия.
17.15 "Каламбур".
17.45 Здесь и сейчас.
18.05 Тема.
18.45 "Во имя любви".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Однако.
20.50 Концерт к 60-летию ВДНХ.
22.50 Док. детектив. "Проходимцы с улицы Грез".
23.40 "Абажур".
0.10 Сериал "Пятница, 13-е."

"РОССИЯ"

5.30 Доброе утро, Россия.
6.00 - 6.20, 7.00, 8.00, 16.00, 18.00, 20.00, 0.00 Вести.
8.30 "Арена — спорт".
9.00 "Миледи".
9.50 "Лето нашей тайны".
15.30 "Морские псы".
16.20 "Башня".
17.00 "Комиссар Рекс".
18.30 "Фонтан".
19.00 "Простые истины".
20.45 Худ. фильм "Вулкан".
22.30 "Как жить дальше будем?"
22.45 Дежурная часть.
23.00 "Колизей".

"КУЛЬТУРА"

7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.25 "Вишневый сад".
8.20 Поет Е.Образцова.
8.30 "Театр одного художника".
8.50 С.Альтов. "Сатирический мини-сборник".
9.20 "Семейные тайны". Худ. фильм.
10.40 О.Респиги. "Триптих Ботичелли".
11.00 Мир авиации.
11.40 После новостей...
12.00 "Цирк Умберто".
12.50 Живое дерево ремесел.
13.00 "Вспоминая Аркадия Райкина".
13.45 Мультфильмы.
14.20 "Вместе с Фафалей".
14.35 . Замки Рейна.
15.00, 17.30 Новости.
15.10 Сериал "Кукла".
16.30 "Жемчужины Средиземноморья".
16.45 "Осенние портреты".
17.10 Ортодокс.
17.40 "Последний автограф".
18.00 "Ноу-хау". Тележурнал.
18.10 "Не хлебом единым".
18.35 "Симонов и Гроссман: сын и пасынок".
19.15 Чудо-сказка.
19.50 "Типично по-британски".
20.45 После новостей...
21.05 "Семейные тайны". Худ. фильм.
22.30 А.Аверченко.
22.35 "Поэма экстаза".

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 "Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.30 "Граф Монте-Кристо".
10.30 Большие родители.
11.30 "Бумбараш".
13.30 "Скорая помощь" (США).
14.25 "Мафия" (Италия).
15.30 "Захватчики" (США).
16.25 Впрок.
16.50 "Любовь и тайны Сансет Бич".

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

14.05 Тяжелый день.
14.25 Бобруйский вариант.
14.45 Мультфильм.

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 "Солдат удачи, ЛТД": спецназ-2". Телесериал.
18.15 Катастрофы.
18.40 Мультфильмы.
19.00 Служба ваших забот.
19.40 Праздник в вашем доме.
20.20 Телемагазин.
20.30 День области.
20.50 Астро-дайджест.
21.00 Праздник в вашем доме.
21.35 "Золотая молодежь".Комедия.
23.10 День области.
23.20 "Убегающий август".Мелодрама.

СРЕДА, 15 сентября

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.30 Новости.
8.00 "Алло, "Событие".
8.40 Потребительская корзина.
9.10 ТВ — школе.
9.35 "Навстречу".
10.20 Мультфильм.
11.10 Новые имена.
11.20 "Верность любви".
12.05 Компьютерный полигон.
12.15 Мультфильм.
12.25 "Зорная ростань".
13.15 Видимо-невидимо.
14.25 Ток-шоу "Карамболь"".
15.15 "Девочка и океан".
15.40 "5 х 5".
16.10 Мультфильмы.
16.35 "Жду новый день".
17.10 "А музыка звучит..."
17.35 "Судьба моя и надежда".
18.00 Добрый вечер, Беларусь!
18.40 Международные спортивные новости.
19.15 "Сегодня с вами..."
19.40 Новые имена.
19.50 "Верность любви".
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
22.00 И.Розанова в худ.фильме "Помнишь запах сирени...".
23.40 Баскетбол.
0.25 Криминальная хроника.
0.40 Белорусский хит-парад.
0.45 Королевская охота.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Новости.
8.15 "Во имя любви".
9.15 "Каламбур".
9.45 Тема.
10.25 Домашняя библиотека.
10.30 "Семейные тайны".
13.30 Программа "Вместе".
14.15 Мультсеанс: "Три лягушонка".
14.30 Классная компания.
14.45 Зов джунглей.
15.10 ...До шестнадцати и старше.
15.40 "ТАСС уполномочен заявить..." Сериал. 8-я серия.
17.15 "Ералаш".
17.45 Здесь и сейчас.
18.05 Человек и закон.
18.45 "Во имя любви".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Однако.
20.50 Комедия "Ва-банк - II, или Ответный удар".
22.30 Лучшие автомобили мира в Москве.
23.15 Программа "Цивилизация".
23.45 Сериал "Пятница, 13-е."

"РОССИЯ"

5.30 Доброе утро, Россия.
6.00 - 6.20, 7.00, 8.00, 16.00, 18.00, 20.00, 0.00 Вести.
8.30 "Арена — спорт". Тележурнал.
9.00 "Миледи".
9.50 "Лето нашей тайны".
15.30 "Морские псы".
16.20 "Башня".
17.00 "Комиссар Рекс".
18.30 Сам себе режиссер.
19.00 "Простые истины".
20.45 Музыкальный ринг.
22.35 "Как жить дальше будем?"
22.50 Дежурная часть.
23.05 "Киношок-99". Церемония закрытия фестиваля. Передача из Анапы.

"КУЛЬТУРА"

9.10 "Зной". Худ. фильм.
10.35 "Типично по-британски".
11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
11.40 После новостей...
12.00 "Видеопоэзия".
12.10, 13.45 Опера Дж.Верди "Отелло" в постановке театра "Арена ди Верона".
15.00, 17.30 Новости.
15.10 Сериал "Кукла". 5-я серия.
16.30 Власть факта.
16.45 Творческий вечер Ф.Чеханкова.
17.40 Е.Габрилович. "Последний автограф". Глава 3-я.
18.00 Боярский двор.
18.30 "Кирилл Юрьевич..." (о К.Ю.Лаврове).
19.05 Мультфильм.
19.15 Чудо-сказка.
19.50 "Пу-барабан". Док. фильм.
20.20 А.П.Чехов. "Тоска".
20.45 После новостей...
21.05 "Зной". Худ. фильм.
22.30 "Театр моей памяти". Юрий Визбор.

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 "Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского".
8.50 Мультфильм.
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.30 О.Табаков в фильме "Марк Твен против..."
10.40 "Среда".
11.30 Наше кино. Фильм "Наваждение".
13.30 "Скорая помощь" (США).
14.15 Док. сериал "Мафия" (Италия).
14.45 Мультфильм "Как котенку построили дом".
15.30 "Захватчики" (США).
16.25 Впрок.
16.50 "Любовь и тайны Сансет Бич".

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

14.25 Служба ваших забот.В студии директор производственного лесохозяйственного объединения В.Раевский.

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 "Мужские заботы".
18.00 ДАО.
18.20 Ток-шоу "Лестница".
19.00 Праздник в вашем доме.
20.05 Время и люди. Агроторговая фирма "Днепр".
20.20 Телемагазин.
20.30 День области.
20.50 Астро-дайджест.
21.00 Праздник в вашем доме.
21.35 "Пощады не будет".Боевик.
23.05 День области.
23.15 Спорт планеты.

ЧЕТВЕРГ, 16 сентября

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 0.20 Новости.
8.15 "Сегодня с вами..."
8.40 Потребительская корзина.
9.10 Королевская охота.
9.40 Телевизионный Дом кино.
10.05 "Вас вызывает Спортландия".
11.10 Новые имена.
11.20 "Верность любви".
12.00 Наш край.
12.25 "А музыка звучит..."
13.15 "Кряжонок". Короткометражный худ.фильм.
13.45 "Песни юности наших отцов".
15.10 "Девочка и океан".
15.35 Видеокурс немецкого языка.
15.55 ТВ — школе.
16.30 Гости в дом.
17.15 "Мечтания Дроздовича".
17.35 Усадьба.
18.00 Добрый вечер, Беларусь!
18.40 Международные спортивные новости.
19.15 Политические диалоги.
19.40 Новые имена.
19.45 "Верность любви".
20.25 Третий тайм Сергея Алейникова.
20.50 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
21.55 Телебарометр.
22.10 Худ.фильм "Красные листья".
23.40 Криминальная хроника.
23.45 Белорусский хит-парад.
23.50 Крок.
0.30 Футбол. Чемпионат Беларуси.
1.25 Акколада.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.20 Новости.
8.15 "Во имя любви".
9.15 Джентльмен-шоу.
9.45 Понедельник с Познером. "Люди в масках".
10.25 Домашняя библиотека.
10.30 "Семейные тайны".
13.30 Программа "Вместе".
14.15 Мультсеанс.
14.25 Возможно все!
14.45 Улица Сезам.
15.15 ...До шестнадцати и старше.
15.45 "ТАСС уполномочен заявить..." Сериал. 9-я серия.
17.15 Маски-шоу.
17.45 Здесь и сейчас.
18.05 "Чтобы помнили...".
18.45 "Во имя любви".
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.40 Однако.
20.50 Виталий Доронин в фильме "Свадьба с приданым".
22.50 Программа "Тихий дом".
23.35 Сериал "Пятница, 13-е."

"РОССИЯ"

5.30 Доброе утро, Россия.
6.00 - 6.20, 7.00, 8.00, 16.00, 18.00, 20.00, 0.00 Вести.
8.30 "Арена — спорт".
9.00 "Миледи".
9.50 "Лето нашей тайны".
15.30 "Морские псы".
16.20 "Башня".
17.00 "Комиссар Рекс".
18.30 Клуб "Белый попугай".
19.00 "Простые истины".
20.50 Боевик "Виртуозность".
22.50 "Как жить дальше будем?"
23.05 Дежурная часть.
23.25 Подиум д'арт.
0.20 Магазин на диване.

"КУЛЬТУРА"

7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.25 П.И.Чайковский. "Меланхолическая серенада".
7.35 "Ноу-хау". Тележурнал.
7.50 "Пу-барабан".
8.20 "Актер и время".
9.10 "Хлопок одной рукой". Худ. фильм.
10.40 Поклонникам Терпсихоры.
11.00 Юрий Визбор.
11.40 После новостей...
12.00 "Цирк Умберто".
12.55 Живое дерево ремесел.
13.00 "Эфир планеты золотой..." Передача 1-я.
13.45 Мультфильмы.
14.00 Разговор с фотографиями.
14.30 "Кольмар, опус 11". 1999 г.
15.00, 17.30 Новости.
15.10 Сериал "Кукла".
16.30 Елена Камбурова.
16.55 "Такие разные люди".
17.40 Е.Габрилович. "Последний автограф". Глава 4-я.
18.00 "Российский курьер".
18.40 "Время музыки".
19.05 Мультфильм.
19.15 Чудо-сказка.
19.50 "Поиски Сатаны".
20.45 После новостей...
21.05 "Хлопок одной рукой". Худ. фильм.
22.35 Джазофрения.

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 "Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.30 "Итого".
9.55 "Русские горки".
10.25 "Я и моя собака".
11.30 "Бумбараш".
13.30 "Скорая помощь" (США).
14.25 Док. сериал "Мафия".
15.30 "Захватчики" (США).
16.25 Впрок.
16.50 "Любовь и тайны Сансет Бич".

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 Ток-шоу "Я сама".
18.25 Из жизни женщин.
18.50 Ко Дню работников леса."Хранители леса".
19.10 Праздник в вашем доме.
20.20 Телемагазин.
20.30 День области.
20.50 Астро-дайджест.
21.00 Праздник в вашем доме.
21.35 "Любовь зла".Комедия.
22.50 День области.
23.00 "Плюшевый мишка".Драма.

ПЯТНИЦА, 17 сентября

БТ

6.30, 7.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 19.00, 23.45 Новости.
8.15 Политические диалоги.
8.40 Потребительская корзина.
9.10 ТВ — школе.
9.45 Телебарометр.
10.00 Уроки Н.Новожиловой.
10.25 Усадьба.
11.10 Новые имена.
11.20 "Верность любви".
12.15 Сделано в Беларуси.
12.30 Четвертое измерение.
13.15 Худ.фильм "Путешествие мсье Перришона".
14.35 "Сегодня, 60 лет назад..."
15.10 "Девочка и океан".
15.35 Окружающий мир.
16.00 Регион.
16.25 "Риск-версия".
17.00 Торжественное заседание и концерт мастеров искусств, посвященные 60-летию воссоединения Западной Белоруссии с БССР.
19.15 "Наша марка".
19.30 "Сегодня с вами..."
19.55 "Верность любви".
20.45 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Событие.
21.55 Новые имена.
22.05 Навстречу "Дожинкам-99". "Дожинки-98".
23.55 Криминальная хроника.
0.00 Белорусский хит-парад.

ОРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Новости.
8.15 "Во имя любви".
9.15 Маски-шоу.
9.45 Человек и закон.
10.25 Смак.
10.45 "Семейные тайны".
13.30 Программа "Вместе".
14.15 Худ. фильм "Капитан "Пилигрима".
15.45 "ТАСС уполномочен заявить..." Сериал.
17.15 Джентльмен-шоу.
17.45 "Женские истории".
18.15 "Операция "Топаз". Интерпол против "Князя". Дело 1998 года.
18.45 Поле чудес.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Время.
20.45 Коломбо в детективе "Роман без окончания".
22.10 Песня-99.
23.15 Триллер "В пасти безумия".

"РОССИЯ"

5.30 Доброе утро, Россия.
6.00 - 6.20, 7.00, 8.00, 16.00, 18.00, 20.00, 0.00 Вести.
8.30 Диалоги о рыбалке.
9.00 "Миледи".
9.55 "Лето нашей тайны".
15.30 "Морские псы".
16.20 "Башня".
17.00 "Слушается дело".
18.30 "Городок".
19.00 "Короли российского сыска". Телесериал.
20.45 Детектив "Крутые".
22.45 "Жара в Лос-Анджелесе" (США).
23.45 Дежурная часть.
0.20 Горячая десятка.

"КУЛЬТУРА"

7.05, 11.30, 13.30, 19.30, 23.00 Новости культуры.
7.25 "Поиски Сатаны".
8.20 "Венец". Литературная премия Союза писателей Москвы.
8.45 Консилиум.
9.10 "Час полнолуния". Худ. фильм.
10.25 Поклонникам Терпсихоры.
10.45 "Российский курьер".
11.40 После новостей...
12.00 "Цирк Умберто". 9-я серия.
12.50 Живое дерево ремесел.
13.00 "Эфир планеты золотой..." Передача 2-я.
13.45 Мультфильмы.
14.15 "Вместе с Фафалей".
14.30 "Время музыки".
15.00, 17.30 Новости.
15.10 Сериал "Кукла".
16.30 Д.У.Гриффит. "Сборник № 1".
17.40 Е.Габрилович. "Последний автограф". Глава 5-я.
18.00 Очевидное — невероятное.
18.25 Страна Фестивалия.
18.55 "Театр одного художника". П.Рубенс.
19.15 Чудо-сказка.
19.50 "Царская ложа".
20.30 Загадка архива Мандельштама.
20.45 После новостей...
21.05 "Час полнолуния". Худ. фильм.
22.30 "Кто там..."
22.45 Играет пианист В.Виардо.

НТВ

5.00, 5.30, 5.45, 6.00, 6.30, 6.45, 7.00, 7.30 "Сегодня утром".
7.55 "Д.Д.Д. Досье детектива Дубровского".
9.00, 11.00, 13.00, 15.00 Сегодня.
9.30 "Граф Монте-Кристо".
10.25 Служба спасения.
11.30 "Бумбараш". Часть заключ.
13.30 "Скорая помощь" (США).
14.25 Док. сериал "Мафия".
15.30 "Захватчики" (США).
16.25 Впрок.
16.50 "Любовь и тайны Сансет Бич".

"МОГИЛЕВ-1" на БТ

13.15 Ко Дню работников леса."Хранители леса".
13.35 Ток-шоу "Лестница".
14.15 ДАО.

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 "Очевидец".Док.сериал.
18.00 "Досье детектива Дубровского".Телесериал.
18.55 Мультфильм.
19.15 Праздник в вашем доме.
20.20 Телемагазин.
20.30 Пунктир.
21.00 Астро-дайджест.
21.10 Праздник в вашем доме.
21.45 "Орбита смерти".Фантастика.
23.15 День области.
23.25 "Охота на дракона".Боевик.

СУББОТА, 18 сентября

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Континент.
8.15 Столица.
8.40 Потребительская корзина.
9.00, 15.00 Новости.
9.15 Ко Дню работников леса.
9.45 Мультфильмы.
10.10 "Сегодня с вами..."
10.35 Здоровье.
11.00 Вершина мира.
11.25 Око.
11.45 "Все нормально, мама!"
12.15 Спорт.
12.35 Усадьба.
13.00 Новые имена.
13.10 "Звезды мирового футбола".
14.00 Четвертое измерение.
14.25 Олимп.
15.10 Уроки Н.Новожиловой.
15.35 Познай себя.
15.55 Бон тон.
16.25 "По заповедным местам Беларуси".
16.50 "Это моя работа".
17.20 "Соседи". Худ. фильм.
18.25 Футбол. Прощальный матч Сергея Алейникова.
19.45 Из достоверных источников.
20.05 Новые имена.
20.10 Бездельник.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.40 Драма "Английский пациент" (США).
0.20 Белорусский хит-парад.
0.35 Видимо-невидимо.

ОРТ

6.30 Комедия "Пропавшая грамота".
7.45 Мультсеанс.
8.00 Слово пастыря.
8.15 Домашняя библиотека.
8.30 Программа "100%".
9.00, 14.00, 16.50 Новости.
9.15 "Утренняя почта".
9.50 Комедия "Альф".
10.25 Смак.
10.45 Здоровье.
11.15 "Жизнь замечательных людей".
11.45 Худ. фильм "Наш дом".
13.25 "Каламбур".
14.15 Как это было.
15.00 "В поисках утраченного".
15.40 Футбол. Чемпионат России. "Торпедо" — ЦСКА.
17.00 Анонсы.
17.55 "Ералаш".
18.15 Д.Дурбин в фильме "Сестра его дворецкого".
20.00 Время.
20.50 "Секретные материалы".
22.30 Роберт де Ниро в фильме "Пробуждение".

"РОССИЯ"

7.00 Мультфильмы.
7.30 Папа, мама, я — спортивная семья.
8.30 Почта РТР.
9.00 Доброе утро, страна.
9.30 Сам себе режиссер.
10.00 "Сто к одному".
10.45 Хорошие новости.
11.15 Золотой ключ.
11.30 "Фонтан".
12.00, 20.00 Вести.
12.20 Федерация.
13.00 Урмас Отт с ...
14.00 "На здоровье". Ток-шоу.
15.05 "Приключения Астерикса". Мультсериал .
16.00 Акуна матата.
17.00 Моя семья.
18.05 "Два рояля".
18.55 "Аншлаг" и К°.
20.45 Комедия "Агенты КГБ тоже влюбляются".
22.30 "О.Газманов на "Площади звезд".

"КУЛЬТУРА"

9.10 "Читая Библию".
9.20 Книжный кладезь.
9.30 Мировая деревня.
9.45 Б.Китон. "Полицейский", "Дом с привидениями".
10.25 "Тихоокеанский век".
11.20 "Аистенок".
11.45 "Жанна-женщина". Худ. фильм. 1-я серия.
13.00 "Тайны портретного фойе".
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 "Избави меня, господи..." Телеверсия спектакля Московского муз. театра пластических искусств.
14.40 А.С.Пушкин. "Руслан и Людмила".
15.25 "Знаменитые замки Европы".
15.50 Мультфильм.
16.10 Скульптор В. Цигаль.
16.55 Романсы С.Рахманинова.
17.30 Новости.
17.35 "Рассказы старого сплетника".
18.00 "С ним познакомились в июне". Ф. Кемпф. Премьера.
18.35 "Апокриф".
19.15 Чудо-сказка.
19.30 "Сны сталкера".
20.20 Блеф-клуб.
21.20 "Кольмар, опус 11". 1999 г. Передача 2-я.
21.45 "Как молоды мы были". Худ. фильм.
23.10 "Видеопоэзия".

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.15 Боевик "Мастер востока".
8.40 "Фитиль".
9.15 "Чистосердечное признание".
9.40 Пойми меня.
10.10 "Конан" (США).
11.25 "В нашу гавань заходили корабли".
12.30 Весь Жванецкий.
13.00 Комедия "Блондинка за углом".
14.25 Своя игра.
15.25 Большие родители.
16.00 "Она написала убийство".
16.45 "Я и моя собака".
17.20 Герой дня без галстука.

"МОГИЛЕВ-1"

17.30 "Шилох".Фильм—детям.
19.00 Мультфильм.
19.10 С любовью.
20.40 Телемагазин.
20.50 "Враг государства".Худ.фильм.
23.05 Астро-дайджест.
23.15 Телелоцман.
23.35 Диск-канал.
0.05 "Турецкие сладости".Эротика.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 19 сентября

БТ

7.00 Доброе утро, Беларусь!
8.00 "Добрый дивный день". Заключительная серия.
8.30 Мультфильм.
8.40 Потребительская корзина.
9.00, 15.00 Новости.
9.10 "Мультиклуб".
9.25 "Все дело в шляпе".
9.50 Мультфильмы.
10.25 Туробъектив.
10.50 "Все нормально, мама!"
11.20 Арсенал.
11.45 Спорт.
12.05 Сделано в Беларуси.
12.20 Телевизионный Дом кино.
12.45 Марсово поле.
13.00 Новые имена.
13.10 "Звезды мирового футбола".
14.05 Сельчане .
14.30 Золотые ключи.
15.10 "На волне взаимопонимания".
15.55 Гандбол. Чемпионат Европы. Мужчины.
17.35 Станция "Академия наук".
17.50 "Юбилей белорусского биатлона". Видеофильм.
18.25 Зорная ростань.
18.55 Теленавигатор.
19.15 Стадион.
19.40 Колыбельная.
20.00 Резонанс.
20.50 Ток-шоу "Карамболь".
21.20 Криминальная драма "Маленький преступник".
22.55 "Сожский хоровод".
23.55 Премьера песни.
0.05 Авто-парк.
0.15 Бархатный сезон.

ОРТ

6.30 Олег Даль в детективе "Золотые часы".
7.50 Крестьянские ведомости.
8.15 Возможно все!
8.30 "Утиные истории".
9.00, 14.00 Новости.
9.15 Пока все дома.
9.50 Комедия "Альф".
10.25 "Непутевые заметки".
10.40 Армейский магазин.
11.15 Утренняя звезда.
12.00 "Все путешествия команды Кусто". "Акулы".
12.50 Играй, гармонь любимая!
13.20 Смехопанорама.
14.15 Клуб путешественников.
15.05 Футбольное обозрение.
15.35 "Дисней-клуб": "Чип и Дейл", "Аладдин".
16.30 КВН-ассорти.
17.00 Приглашает Концертная студия "Останкино". Владимир Меньшов.
18.00 В. Меньшов в худ. фильме "Чтобы выжить".
20.00 Авторская программа Сергея Доренко.
20.55 Д.Лундгрен в боевике "Миньон".
22.40 "Абажур".
23.10 Сериал "Майк Хаммер".

"РОССИЯ"

7.00 Служу Отечеству!
7.30 "Остров сокровищ".
8.30 "Устами младенца".
9.00 Доброе утро, страна.
9.30 "Аншлаг" и К°.
10.30 "Городок".
11.00 Русское лото.
11.40 Мир книг.
12.00 Вести.
12.20 Парламентский час.
13.00 "Закон и порядок".
14.00 Диалоги о животных.
15.00 Старая квартира.
16.00 "Нам не нужна ваша жизнь".
16.30 "Штаб-квартира. Тайны небоскреба на Ист-Ривер".
17.00 Перед "Зеркалом".
17.10 "Король воздуха".
19.00 Зеркало.
20.00 Экранизация романа Д.Стил "Папа" (США).
21.50 Агата Кристи. Пуаро. "Трагедия в поместье Маредон" (Великобритания).
22.55 С.Юрский, А.Гомиашвили и С.Крылов в программе "Колизей".
23.50 Дежурная часть.

"КУЛЬТУРА"

9.10 "Читая Библию".
9.20 "Дикие лебеди". Худ. фильм.
10.40 "В тридевятом царстве".
11.05 "Консилиум".
11.30 "Аистенок".
11.55 "Жанна-женщина". Худ. фильм. 2-я серия.
13.00 "Тайны портретного фойе". В.И.Немирович-Данченко. Часть 2-я.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Экспедиция "Чиж".
14.10 А.С.Пушкин. "Скупой рыцарь". Спектакль московского театра "Вернисаж".
15.05 "Золушка". Мультфильм.
15.25 "Знаменитые замки Европы".
15.50 Дорога к Пушкину.
16.05 Телесуфлер.
16.25 "Александр Покрышкин". Док. фильм.
17.30 Новости.
17.35 XX век в кадре и за кадром. Ренуар, сын Ренуара.
18.25 "Танец сквозь тьму". Рудольф Нуреев. Премьера.
19.30 Чудо-сказка.
19.40 "С потолка". "Читая Смоктуновского".
20.10 "Пер Гюнт". Премьера.
21.20 "Анна Каренина". Худ. фильм.
23.05 Видеопоэзия. Е.Баратынский.

НТВ

7.00, 9.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
7.20 Фильм-сказка "Лиловый шар".
8.40 "Фитиль".
9.15 Служба спасения.
9.40 "Полундра".
10.10 "Конан" (США).
11.25 Большие деньги.
11.25 Профессия — репортер.
12.10 "Криминальная Россия". "Неуловимый взломщик".
12.40 "Ключи от форта Байяр".
13.35 "Она написала убийство".
14.25 "Русские горки".
15.30 "Жизнь замечательных зверей".
16.00 "Неизвестная война".
17.00 Итоги.

● КУТОК ГАСПАДЫНІ

ЧУДЕСНАЯ ПРИПРАВА

Хрен редьки не слаще — гласит старая поговорка. И немудрено! В корнях его есть горчичное масло, которое придает им "злость" и особый аромат. В них имеются также белки, углеводы, много витамина С, минеральных веществ. В подвале (при температуре минус один — плюс три градуса) хрен можно хранить более года.

Подготовка корней для переработки проста: их моют, очищают от кожицы, и снова моют. Для лучшего измельчения предварительно 1-3 часа вымачивают в воде.

СТОЛОВЫЙ ХРЕН

Для его приготовления корни натирают на терке, заливают кипятком, посуду накрывают крышкой и охлаждают, кладут соль, сахар, уксус. Получается прекрасная приправа к разным блюдам.

Вот ее обычный состав: на килограмм готового продукта хрена — 300 граммов, девятипроцентного уксуса — 0,25 литра, сахара и соли — по две чайные ложки, воды (кипятка) —пол-литра.

СОУС

Вареные яичные желтки, растительное масло, девятипроцентный уксус смешивают и растирают до однородной массы, добавляют туда натертый хрен, тщательно перемешивают, соль кладут по вкусу.

Рецептура: три желтка, полстакана масла, половина чайной ложки уксуса и три-четыре столовые ложки хрена.

КОНСЕРВИРОВАННЫЙ САЛАТ

Морковь и хрен натирают на крупной терке, кислые яблоки (антоновку и другие) нарезают ломтиками. Перечисленные компоненты берут в равных пропорциях, перемешивают и плотно укладывают в стерилизованные над паром стеклянные банки, заливают доведенным до кипения рассолом (2-3 столовые ложки соли и чуть больше сахара на литр воды). Банки, накрыв крышками, стерилизуют при слабом кипении (пол-литровые банки — 10-12 минут, литровые —15), закатывают и охлаждают. При употреблении салата рассол сливают, заправляют сметаной.

Рекомендуем хрен со свеклой: в готовый столовый хрен (0,8 килограмма) добавляют одну вареную натертую свеклу средней величины. Соус, смешанный с хреном, готовят так: в сметану (2,5 стакана) кладут натертый хрен (0,4 килограмма), заправляют солью и сахаром (по полторы чайные ложки).

МОЧЕНЫЕ ЯБЛОКИ

Мочить яблоки лучше в кадке, но если ее нет, то можно использовать эмалированные ведра и большие кастрюли. Если замачивание проводится не в кадке, надо приготовить из белого материала мешок по ширине посуды и несколько длиннее ее по высоте.

На дно мешка уложить листья вишни, черной смородины и тмина. Затем уложить 2-3 ряда вымытых и неповрежденных яблок кверху плодоножками. На яблоки — снова слой листьев и так до заполнения посуды. Мешок завязать, сверху положить груз и залить суслом. Сусло приготовить из 300 г ржаной муки, ложки соли, сахарного песка и столовой горчицы. Все это развести в ведре кипятка, дать остыть и залить яблоки. Через 30-40 дней они будут готовы. Хранят моченые яблоки в погребе на льду.

ВИТАМИННЫЙ НАПИТОК "ЗОЛОТАЯ ОСЕНЬ"

Раздробить плоды шиповника, смешать с плодами рябины, залить кипящей водой, кипятить 10 мин. Настаивать 4-5 ч, процедить и добавить сахарный песок, размешать. На 2 столовые ложки сушеных плодов рябины — 2 столовые ложки сушеных плодов шиповника, 1 л воды, 50 г сахарного песка.

КВАС ИЗ ЧЕРЕМУХИ

Свежие промытые ягоды черемухи засыпать сахаром, оставить на 10-12 ч., тщательно перемешать, залить теплой водой, добавить сахар и дрожжи, оставить для брожения на 12-10 ч., процедить через сито и оставить в стеклянной трехлитровой банке еще на 1-2 дня.

На 3 стакана свежей черемухи — 300 г сахара, 3 л воды, 5 г дрожжей.

КАРЫСНА ВЕДАЦЬ

Расолы ад салёных агуркоў, памідораў, мочаных яблыкаў, квашанай капусты вельмі карысныя. Калісьці нашы продкі з поспехам аблягчалі расолам свой стан з пахмелля, абавязкова ўжывалі яго з мяснымі стравамі, падлівалі ў бацвінне, запівалі "цалкі" (адвараную цэлую бульбу, часцей "у мундзірах").

Але расол не толькі харчовы прадукт — гэта і лекавы сродак. У ім шмат мікраэлементаў, у тым ліку медзі. Так што ўжывайце пабольш з расолам медзі і будзеце моцнымі, як мядзведзі.

Важна, каб расол быў не вельмі салёны, таму што пасля тады будзе вельмі хацецца піць. Таму пры засолцы гародніны не перабольшвайце солі. Дабаўляйце лепш пабольш усялякіх прыпраў.

І папярэджанне: калі расол заплеснявелы — яго не ўжывайце. Не шкадуйце — выліце ў памыйнае вядро.

З расолам смачная "акрошка", з ім гатуюць "расольнік", дабаўляюць у цеста для бліноў, аладак, варэнікаў. Выпечаны з расолам хлеб духмяны, смачны і карысны.

Расол узбуджае апетыт, кампрэс з яго аблягчае боль пры ўдарах, траўмах і пры захворванні суставаў.

Прачытайце, можа і вам прыгадзіцца...

РЭЦЭПТ АД ЗУБНОГА БОЛЮ

Змешваюць дзве гарэлачныя настойкі: 1) гарэлачная настойка аеру; 2) гарэлачная настойка прапалісу.

Для гэтага бяруць 0,5 літра гарэлкі і дабаўляюць у яе 0,5 шклянкі кораню аеру. Настойваюць не менш тыдня. Таксама рыхтуюць настойку прапалісу (10-20 грамаў нацёртага на дробнай тарцы).

Настойкі выкарыстоўваюць адначасова.

У чайную лыжку наліваюць абедзве настойкі і палошчуць зубы 2-3 хвіліны. Паласкаць 2-3 разы на дзень да выздараўлення.

Аер абязбольвае, пропаліс дэзінфіцыруе і лечыць.

ВАША ЗДАРОЎЕ

Сярод нашых чытачоў, несумненна, багата аматараў лазні. Ці заўсёды правільна вы ўмееце падбіраць венік?

<u>Крапіўны венік</u> пазбаўляе ад ламоты ў суставах, паясніцы і мышцах.

<u>Ліпавы венік</u> пазбаўляе ад галаўнога болю, праводзіць мяккую "гімнастыку" нырак, мае добры мачагонны эфект, дзейнічае заспакаяльна, добра аднаўляе сілы.

<u>Бярозавы венік</u> дапамагае пры болю, ламоце ў мышцах і суставах. Добра ачышчае скуру, спрыяе зажыўленню ран, паляпшае апетыт.

<u>Дубовы венік</u> карысны для людзей з тлустай скурай. Водар дуба перашкаджае павышэнню артэрыяльнага ціску, заспакойвае нервовую сістэму.

Цікава, што за адзін лазневы сеанс чалавек траціць ад 500 да 1500 г поту, з якім выводзяцца шкодныя для арганізма рэчывы. Вельмі карысна піць пасля парыльні раслінныя сокі, квас, травяны чай.

КАШТАН І ПРАМЯНЁВАЯ ХВАРОБА

Кветка каштана лечыць прамянёвую хваробу. Гэты новы, невядомы вялікай навуцы сродак мае дастаткова шырокі дыяпазон дзеяння: 1) аднаўляе бялковую структуру —лечыць кроў; 2) адняўляе біяполе арганізма; 3) цалкам вылечвае кістозна-фіброзную мастапатыю —зацвярдзенні рассмоктваюцца; 4) яго можна рэкамендаваць пры пухлінах галаўнога мозгу.

Кветку каштана немагчыма разглядаць як зыходную сыравіну для вырабу прэпаратаў. Лепш выкарыстоўваць адвар кветак. Рыхтуецца гэты сродак наступным чынам: зрэзаўшы кветку ("свечку"), адрэзаць слупок, а кветкі раскласці на паперы ці палатне для высыхання. 1 ст. лыжку сухіх кветак (ці 2 свежых) змясціць у 200 грамаў вады, давесці да кіпення і настойваць 6-8 гадзін. Прымаць па глытку на прыём. На працягу дня выпіць 1-1,5 літра. Перадазіроўкі могуць выклікаць сутаргі — на руках зводзіць пальцы. Дозу падбіраць самастойна.

БЭЗ І РАДЫКУЛІТ

1 ст. лыжку кветак бэзу заліць шклянкай кіпеню, настаяць 1 гадзіну і працадзіць. Прымаць па 1 ст. лыжцы 3-4 разы на дзень. Можна скарыстаць і такі рэцэпт: бэз (кветкі) — 1 частка, 40-працэнтны спірт — 5 частак. Настойваць 7 дзён, працадзіць. Прымаць па 30 кропель 3 разы на дзень.

НАПОЙ СТРАСЦІ

Існуе мноства рэцэптаў узбуджальных напояў, якія павышаюць мужчынскую патэнцыю і робяць жанчыну надзвычай страснай. З некаторымі рэцэптамі кактэйляў багіні кахання Афрадыты вас знаёміць экстрасенс і патомная лякарка Эльвіра Самафалава.

<u>Напой "Сексуальны".</u> Састаў: 2 ст. лыжкі каньяку, 1 чайная лыжка сухіх кветак нагаткоў, 1 чайная лыжка сухога лісця маліны, 1 чайная лыжка сухога лісця шыпшыны, кмен на кончыку нажа.

У кіпень (3 шклянкі) дадаюць гэтую сумесь сухіх зёлак, даводзяць да кіпення і адразу ж здымаюць з агню, настойваюць 20-25 хвілін. Адвар зліваюць, дадаюць каньяк. Гушчу, якая засталася пасля злівання адвару, распаранае лісце, кветкі, кмен прапускаюць праз мясарубку, змешваюць з роўнай колькасцю мёду і падаюць да гарбаты замест варэння.

<u>Напой "Страсны пацалунак".</u> Састаў: 1 чайная лыжка сухога лісця брусніцнічку, 1 чайная лыжка сухога лісця шыпшыны, 1 чайная лыжка нацёртых буракоў, 1 чайная лыжка сухога лісця шалфею, 1 грэцкі арэх, 1 ст. лыжка сухіх чарніц, 1 чайная лыжка сухой крапівы, 1 чайная лыжка мёду.

Грэцкі арэх ачышчаюць і ядро дробна сякуць, змешваюць з усімі кампанентамі, акрамя мёду, заліваюць 5 шклянкамі гарачай вады, даводзяць да кіпення і адразу ж здымаюць з агню. Настойваюць 10-15 хвілін. Адвар зліваюць, а набраклыя кампаненты напою прапускаюць праз мясарубку. Атрымліваецца джэм да гарбаты, які трэба зусім трошкі падсаладзіць.

Напой прыпраўляюць мёдам і частуюць мужчыну ў час падрыхтоўкі да ночы кахання. П'юць яго цёплым, смакуючы.

<u>Напой "Сюрпрыз для палюбоўніцы".</u> Састаў: 1 сярэдняй велічыні яблык, 10 сярэдняй велічыні свежых чарэшань, 1 чайная лыжка цёртай сырой ігрушы, 1 грэцкі арэх, 1 чайная лыжка дробна пасечаных галінак ядлоўцу, 3 сталовыя лыжкі гарэлкі.

Яблыкі, ігрушы, ядловец здрабняюць, дадаюць чарэшню без костачак, пасечаны арэх і заліваюць трыма шклянкамі гарачай вады, хутка даводзяць да кіпення, адразу ж здымаюць з агню і настойваюць 10-15 хвілін. Адвар зліваюць, дадаюць гарэлку.

Напой гатуе мужчына, а п'юць яго абодва партнёры перад ноччу кахання.

<u>Напой для самавітага мужчыны.</u> Састаў: 3 ст. лыжкі каньяку, 1 ст. лыжка сухой крапівы, 1 ст. лыжка нацёртай морквы, 1 яблык, 1 чайная лыжка нацёртага хрэну, 1/2 чайнай лыжкі кмену.

Нацёрты яблык і моркву змешваюць, хутка заліваюць 2 шклянкамі гарачай вады, каб яблык не пацямнеў, уводзяць дробна стоўчаную сухую крапіву, нацёрты хрэн, кмен. Сумесь, якая кіпіць, здымаюць з агню і настойваюць 10-12 хвілін. Адвар працэджваюць, змешваюць з каньяком.

<u>Напой для сталай жанчыны "Агонь і полымя".</u> Састаў: 1 шклянка вінаграднага соку, 1/2 шклянкі чырвонага сухога віна, 1 грэцкі арэх, 1/2 чайнай лыжкі сухога святаянніку прадзіраўленага, 1 чайная лыжка сухіх жоўтых суквеццяў дзьмухаўцу, 1 чайная лыжка насення гарбуза без абалонкі, 1 чайная лыжка сухіх чарніц, 1 чайная лыжка мёду.

Усе сухія зёлкі, плады, насенне аб'ядноўваюць, здрабняюць, заліваюць 3 шклянкамі гарачай вады, дадаюць стоўчаны грэцкі арэх (ядро) і хутка даводзяць да кіпення, адразу ж здымаюць з агню і настойваюць у пасудзіне са шчыльна закрытай накрыўкай каля 20 хвілін, дадаюць цёплае віно, мёд...

● *Читатель советует читателю*

КРАСИВАЯ ГРУДЬ БЕЗ ОПЕРАЦИИ

Прочитала письмо девушки, которая сетует на то, что у нее маленькая грудь. Хочу поделиться с ней и со всеми страждущими средством, которое помогло мне превратить "дряблые мешочки" во вполне нормальную грудь без всякого хирургического вмешательства.

Итак, заварите в термосе и дайте настояться в течение 6-8 часов шишки хмеля (1 столовая ложка на 1 стакан воды). Принимайте до еды по 1/2 стакана 2-3 раза в день. Первые результаты у меня появились через месяц-полтора регулярного приема.

В результате грудь стала "наполненной" и увеличилась на 2 размера.

Ирина КОРОЛЕВА, Москва.

МУЖСКОЕ ЗЛОСЛОВИЕ

Женщина, у которой один любовник — ангел, женщина, у которой два любовника — чудовище, женщина, у которой три любовника — женщина.

Виктор Гюго.

Некоторые жены так любят своего мужа, что берут мужей подруг, чтобы не снашивать своего.

Александр Дюма-сын.

ВЫХАДНЫЯ ДАНЫЯ

"Беларускі Усход". Грамадска-палітычная і літаратурна-мастацкая газета. На беларускай і рускай мовах.

Заснавальнік — працоўны калектыў рэдакцыі.

Адрас: 213670, Магілёўская вобл., Хоцімскі р-н, в.Маркаўка. Тэлефоны: галоўнага рэдактара — 22-9-89, намесніка гал. рэд. — 22-00-9.

Рэгістрацыйны N141.

Падпісны індэкс — 64098.

Пункт гледжання аўтараў надрукаваных матэрыялаў можа не супадаць з пазіцыяй рэдакцыі.

Адказнасць за дакладнасць фактаў, падзей, прозвішчаў і іншай інфармацыі нясуць аўтары апублікаваных матэрыялаў.

Газета падпісана да друку ў 16 гадзін 9 верасня 1999 г. Надрукавана ў Магілёўскай абласной друкарні, вул. Першамайская, 70.

Тыраж 1757 экз. Аб'ём I друк. аркуш. Заказ № 11.

Галоўны рэдактар В.А. ДАЎГАЛЁЎ.